

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU

SAYI

37

15 TL.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ/MARKSİST-LENİNİST (TKP-ML) YAYIN ORGANI

- ★ POLONYADAKİ SOSYAL-FAŞİST ASKERİ DİKTATORLÜĞÜ LANETLİYORUZ
- ★ FAŞİST CUNTA İŞÇİ SINIFINI AÇLIĞA MAHKÛM EDİYOR!
- ★ YÜKSEK ÖĞRENİM KANUNU -2-
- ★ PARTİ VE DEVRİM ŞEHİTLERİNİ ANIYORUZ!
- ★ MARAŞ KATLIAMINI 3. YILDÖNÜMÜNDE KİN VE NEFRETLE KINIYOR, ŞEHİTLERİ SAYGIYLA ANIYORUZ!
- ★ DÜNYADA SİYASİ DURUM!

POLONYADAKİ SOSYAL FAŞİST ASKERİ DİKTATÖRLÜĞÜ LANETLİYORUZ

POLONYA DA İŞÇİ SINIFININ KALICI MÜCADELESİNİ, NE ÖZGÜRLÜK NE DEMOKRASİ DÜŞMANI RUS SOSYAL-EMPERYALİZMİ VE YERLİ UŞAKLARI NE DE BU MÜCADELEYİ YEM OLARAK KULLANMAK İSTEYEN ABD VE DİĞER EMPERYALİSTLERİN ÇİRKİN EMELLERİ ENGELLEYEMEZ.

13 Aralık 1981 günü bütün gazeteler büyük puntalarla Polonya da ordunun yönetime el koyduğunu yazdılar.

Emperyalizm ve uşakları "Komünizmin tarihi iflası" diye umutsuzca haykırırken sosyal-emperyalistler ve uşakları da tıpkı ABD ve Batı Avrupa emperyalistlerinin Türkiye'deki faşist cuntaya söylediklerine benzer "sosyalizm alehleri güçlerin" bastırılması için zorunlu bir mücadele olarak değerlendirdiler. Tabii ki, bazı kesimlerce de ya "Polonya'nın kendi iç sorunu" veya "sosyalist sistemin kendi içindeki hatalı uygulama" vs. olarak geçiştirilecektir.

Polonya'da milyonlarca işçi düzene baş kaldırdı. Polonya'daki yönetimi dize getiren, baskıya ve zulme direnen, yigit işçi sınıfının onurlu ve kararlı mücadelesinin yankıları dünya kamuoyunun ön sıralarında yer aldı.

Bugün Polonya'daki işçi sınıfının gücü, tarihin çeşitli dönemlerinde köhnemiş düzenleri ayakta tutmaya çalışan sömürücülerin, patronların, ağaların yüreklerine korku salmış, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin geleceği için umut ışığı ve meşalesi olmuştur.

Tarihte Polonya'da olduğu gibi nice kararlılık ve fedakarlık örnekleri görülmüştür. Yılların acısını ve sömürsünü tatmışlığın verdiği kin ve nefretle baktığı zalimlere karşı, bendini aşan sular gibi taşan olaylara tarih tanıktır. Ağır başlı sabırlı yürekler sanılmasın ki uyumaktadır. Zulüm ve zorbalığın etkisiyle birikim taşarsa o zaman o gücü kimseler durduramaz. Ancak o zaman tarihin yüz karası bağnaz gericilik yüzündeki maskeleri atarak zehirini var gücüyle kusacaktır.

Evet Rus sosyal-emperyalizminin kumanda merkezini elinde tuttuğu Polonya'da lafta "sosyalist" pratikte sosyal-faşist diktatörlüğün tarihte devraldığı mirası işçi sınıfına ve emekçilere karşı tutumunda göstermiştir.

Polonyadaki bugünkü somut durumu değerlendirmeden, bu noktaya gelmenin tarihi gelişimi üzerine kısaca durmak istiyoruz. Eğer bugün bardağı taşıran son damla olarak Polonya'daki olaylar meydana gelmişse, olayların temeline inilmeden, derin kaynakları tahlil edilmeden yapılacak değerlendirme yüzeysel olacaktır. Hele hele sosyalizmden geriye dönüşün temellerini, varacakları noktayı görmek için Polonya olayı tarihi bir dönüm noktası olarak tespit edilebilir. Bu tespit ve inceleme günümüzde ayrı bir anlam taşımaktadır.

Polonya 18. yüz yılda bir çok sömürücü devletler tarafından saldırıya, işgale ve topraklarının paylaşılmasına uğramış bir ülkedir. Özellikle Avusturya, Prusya ve Çarlık Rusya'sı tarafından birkaç kez paylaşılmıştır. Daha sonraları ise Çarlık Rusya'sının esas olarak egemen olduğu bir ülke haline geldi. Rusya'da Büyük Ekim Devrimi ile birlikte devlet bağımsızlığına kavuşmuş olan Polonya Fransa ve İngiltere için önemli bir pazar alanıydı. Polonya kapitalizmin egemen olduğu Çarlık Rusya'sına benzer bir aristokrasi yönetimidir.

2. Emperyalist paylaşım savaşının başlangıcında Polonya 1 Eylül 1939'da Hitler ordusunun işgaline uğramıştır. 24 Ağustos 1939 da Sovyetler'le Alman'lar arasında saldırmazlık paktı anlaşması Doğu Avrupa'da Bal

tık ülkeleri, Polonya, ve Finlandiya'yı kapsayan bir anlaşma olmasına rağmen Hitler bu anlaşmayı 1 Eylül'de ihlal etmiştir.

Bunun üzerine SBKP(B) önderliğinde Sovyet Kızıl Ordusu Hitler faşizmin azgın saldırısına karşılık, Doğu Polonya'ya hareket etti Polonya halkına önderlik eden Bierut başkanlığındaki Polonya Birleşik İşçi Partisi Hitler ve Polonya'lı uşaklarına karşı bağımsızlık mücadelesine atıldı. Sovyet Kızıl Ordusunun önemli desteğiyle işgalciler kovularak halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesi zaferle sonuçlandı. Polonya Birleşik İşçi Partisinin önderliğinde, işçi-köylü diktatörlüğü kuruldu. Polonya'da kurulan işçi-köylü diktatörlüğü ve halk demokrasisi hemen sosyalizmin inşası yolunda adımlar attı. Sovyetler birliğinin yardımıyla tarımda kolektivizasyona geçti.

Polonya'da sosyalizmin inşası çalışmaları sürerken, 2. emperyalist paylaşım savaşı sırasında ve sonrasında bir çok ülkede modern revizyonist görüşler ortaya atıldı. 2. Emperyalist paylaşım savaşı sırasında Fransa'da Thorez önderliğindeki Fransa Komünist Partisi, Togliati önderliğindeki İtalya Komünist Partisi, Browder önderliğindeki Amerika Komünist Partisi, Vietnam Komünist Partisi ülkelerinde gelişen devrimin objektif şartlarında önemli ölçüde güç kazanıp, çete savaşlarının verilmesiyle yer yer sağlanan hakimiyete rağmen o sıralarda Moskova'dan dönen Thorez ve Togliati kendi burjuvazileriyle uzlaşarak devrimci atılımlar yerine reformizme, revizyonizme doğru yol aldılar.

Yine Yugoslavya'da devlet mülkiyeti mali idarecilere ve fabrikalara devredilerek, kolektif mülkiyeti köylülerin özel mülkiyetine devredilerek "reformlar" yaptı ve buna da "öz yönetim" denildi. Bu modern revizyonist görüşlere karşı Stalin ve Komünform mücadele ederek, Yugoslavya'yı Komünform'dan atıp faşist ilan ettiler. Yugoslavya ABD ile işbirliğine giderek açıkca ihanetini sergiledi. Bu ihanet akımı giderek yayıldı ve Macaristan ile Polonya'yı da sardı. Macaristan'da Jeunos Kader ve İmr Napyi Polonya'da da Goumulka adlı dönemleri bu ihanet akımının başlarını çekmeye başladılar Bu hainlarda yine Yugoslavya'da uygulanan "öz yönetimi" istedikler. Proletarya diktatörlüğünü açıkca reddederek "demokratlaşma" sloganını attılar. Stalin'in önderliğindeki Komünform Yugoslavya hakkındaki kararın etkisi bu ülkelerde de kendisini gösterdi. Macaristan J. Kader 1951'de partiden atıldı. 1949'da Goumulka Polonya Birleşik İşçi Partisinden ihraç edildi ve 1951 anti-Sovyet yanlısı hareketlerinden dolay tutuklandı.

Sovyetler Birliğinde de bu sıralarda modern revizyonist faaliyetler sürmektedir. Bu gelişmeler sürerken Stalin yoldaşın 1953 yılındaki ölümünü fırsat bilen Kruşçev ve şürekası M-L'leri tasfiye ederek, ayaklarını sağlamlaştırmak için yoğun faaliyetlere giriştiler. Bu temizlik hareketlerini sadece SBKP(B) de değil, SBKP(B) nin otoritesini kullanarak Macaristan'da, Polonya'da ve Yugoslavya'da devam ettirdiler. 1955 yılında Yugoslavya'yı ziyaret eden Kruşçev, Tito'nun Komünform tarafından alınan itibarını geri iade etti. Polonya'da Goumulka'yı serbest bıraktı, Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin başkanı Bierut'un 21 Mart 1956'da ölümünü fırsat bilerek M-L'leri tasfiye hareketine hız verdiler. Hatta aynı yılda Bosna'da 28 Haziran 1956'da öğrencileri ve işçileri ABD ve Tito'nun teşvikiyle ayaklandırıdılar. Amaçları hala Polonya Birleşik İşçi Partisinden hakim olan küminstleri aşağı etmektir.

1956'da SBKP(B)'nin 20. Parti kongresi oldu. Bu kongre Sovyetler Birliği'nde tarihi bir dönüm noktasıdır. Daha önce parti içinde yıllardır iktidar mücadelesi veren burjuva temsilcileri 20. Kongrede Stalin'e adice saldırdı-

lar. Yine 20. Kongrede daha önce Tito'nun, Thorez'in, Browder'in, Togliatti'nin şu ve ya bu ölçüde ama sonuçta modern revizyonizmin temelini oluşturan görüşlerini, Kruşçev yerine oturarak ihanetini perçinledi. Bu kongre ile beraber ÇKP ve SBKP yönetimi arasında çetin bir mücadele başlamıştır. İşte bu dönemde proletaryanın iktidarda olduğu birçok sosyalist ülkede, daha önce yenilen ama yok edilmeyen burjuvazinin uluslararası emperyalist destekle iktidarı ele geçirdiğini görüyoruz. Emperyalizmle iç içe ekonomik bağımlılık ilişkileri çerçevesinde sosyalist ekonomiyi adım, adım tasfiye ederek, bürokrat devlet kapitalizmini egemen kılmışlardır.

Polonya'da Bierut'un ölümünden sonra, Goumulka tekrar partiye girdi. Kruşçev yardımıyla 19 Ekim'da toplanan Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi Goumulka'yı başkanlığa getirdi. Goumulka başkanlığa gelir gelmez modern revizyonizmin ekonomik tedbirlerini aldı. 20. Parti Kongresiyle başlayan Stalin'e saldırılar Polonya'da da kampanyalar şeklinde sürdürüldü. Goumulka'nın "demokratikleşme", "Stalin'e saldırılar", "ulusal bağımsızlık" ve "anti-Sovyet propagandası" kampanyaları ülke içinde bütün gericiler tarafından destek gördü ve rağbetle karşılandı.

Nitekim bu gelişme Polonya ve Sovyetler somutunda rahatlıkla görülebilir.

Polonya'da planlı olarak sosyalist ekonomi tahrip edilerek, kapitalist ekonomiye geçiş sağlanmaya çalışıldı. Üretim merkezine kâar konuldu. Dolayısıyla ücretli emek ile sermaye arasındaki çelişme keskinleştirilip hakim hale getirildi. Batı emperyalizminden, özellikle ABD emperyalizminden önemli ölçüde borç alınarak emperyalist ekonomiye bağımlı hale gelindi. Zaten Sovyetlere ekonomik, askeri olarak göbekten bağımlı durumdaydı.

Polonya'daki kapitalist ekonominin bunalımı, 1960 yıllarının yoğun işsizlik ve istikrarsızlığıyla göze çarpmaktadır. Kapitalist ekonominin kendi içindeki çıkmaz, 1970'lerde tüketim mallarına yapılan zamlarla önemli boyutlara ulaştı. İşçiler bu zamları protesto gösterileri yaptılar. Aynı zamanda işçilerin düzene karşı, ekonomik, demokratik talepleri doğrultusunda zorunluluğu görünce yasa dışı dayanışma sendikasının kurulmasına göz yumuldu.

İşçi sınıfının bu hareketi Goumulka'nın istifa etmesine neden oldu. Goumulka'nın yerine Gierek geçti. Ancak kapitalist ekonominin yasaları kendi iç çelişmeleri dünyadaki ekonomik bunalımla birleşince zaman zaman daha da şiddetlenerek su yüzüne çıkmakta ve kitle hareketlerine yol açmaktadır.

Bunalımdan geçici de olsa kurtulmak için bu yükü emekçilere yüklemek hemen, hemen bütün kapitalist, emperyalist ve onlara bağımlı ülkelerin yöneticilerinin baş vurduğu yoldur. Kitlenin dikkatini toplumsal yapının yasalarından, ilişkilerinden çekip, sözde bunalımı yaratınların tek tek yeteneksiz kişiler olduğu üzerinde yoğunlaştırmak bir çok ülkede uygulanan bir yöntemdir. Bunun da ötesinde bunalımı yaratanların yaşamak için haklarını elde etmek isteyen, işçilerin ve emekçilerin grev ve direniş hareketleri, olduğu sık sık tekrarlanmaktadır. İşte bu noktada Polonya'da ve Türkiye'de yazılanlarla söylenenler arasında temelde bir farklılık yoktur.

Polonya'da başa geçen Gierek'de gittikçe yoğunlaşan bunalıma çare bulamadı. Zira Polonya'nın dış borçları 28 Milyar Dolar'a yükselmisti. Gierek 80'de tekrar zam yaptı, ancak bu defa işçiler daha fazla tepki gösterdiler. Bu zamlar bardağı taşıran son damla oldu. 1970'lerde yasa dışı kurulan Dayanışma Sendikası harekete geçerek bazı talepler öne sürdü. Bu talepleri; 1-Dayanışma'nın yasal olarak tanınması, 2-Yeni yapılan zamların iptal edilmesi, 3-40 Saatlik çalışma haftası. Bu talepler hükümet tarafından kabul edilmeyince grevler işgallere dönüştü ve bir kurban daha gitti. Gierek'in istifa etmesiyle yerine Kania getirildi. İşçilerin kararlı mücadelesi karşısında gerileyen hükümet Dayanışma'nın yasal olmasını 31 Ağustos 1980'de kabul etti. Bunun üzerine 22 Eylül 80'de Gdansk Limanında 100 delegeyle Valesa-

nın başkanlığında Dayanışma resmi hale geldi. Böylece yasal imkânlar olmadığı halde bağrında topladığı işçileri örgütleyerek sürdürdüğü mücadele sonucu Rus-sosyal emperyalizmi ve uşakları gerilettilip tavizler koparıldı.

Bu olaylar işçi sınıfının haklı mücadelesini sonuçta burjuvazi istemese bile bazı hakları zorla alabileceğini göstermesi açısından önemli bir gelişmeydi. Bundan sonra sendika daha da serbest teşkilatlanmaya başladı. İşçi düşmanı kapitalist yönetime karşı daha sistemli bir mücadele sürdürdü. Sendikayı kilise ve aydınlar da destekliyordu. Sendikanın yönetiminde etkin egemen olan güçler Batı yanlısı Valesa ile kilise ve aydınları. Sendikanın yönetimindeki kesimi somut olarak pek bilmememize rağmen Valesa'ya göre daha uzlaşmaz ve kararlı görüldüğünü söyleyebiliriz. Kilisenin uzlaşmacı tutumuna ve yönetime karşı diğerlerine göre daha az iyi niyet besliyorlardı. Bu kesim fabrikalarda işçi muhafız birlikleri kurulmasını ve silahlı güçlerin gerekliliğini savunuyordu. Tabanın militan mücadelesinin yönetimi aşan ve zorlayan tutumu karşısında da yönetimin bu kesimleri arasında bazı farklı yaklaşımlar olduğu söylenebilir.

Dayanışma ekonomik ve siyasi baskılara rağmen ard arda başarılı eylemler sürdürdü. 10 Ocak 1981'de milyonlarca işçi Cumartesi günü çalışmamak için greve gittiler. 23 Şubat'ta grevciler SBKP'nin 26. Kongresinde "Polonya'da sosyalizmin tehlikede olduğunu" söyledi.

İşçi sınıfının, M-L parti önderliğinde olmasa da yönetimin baskı ve zorbalığına karşı yığıtçe direnmesi, gerek Polonya'daki diğer emekçilerden ve gerekse dünyanın birçok ülkesinden, özellikle de sosyal-emperyalist bloka bağlı sosyal-faşist diktatörlüğün sürdüğü ülkelerden destek sağladı. Yankılar uyandırdı.

Dayanışma, kamyon şöförlerini harekete geçirerek 3-5 Ağustos 1981'de Varşova'da toplayınca, Polonya'daki tüm emekçilerin harekete geçirileceği korkusuna kapılan yöneticiler hemen, Kırım'da Brejnev'le biraraya geldiler. Çünkü Dayanışma hiçte beklenmedik bir şekilde toplumun emekçi kesiminden destek alıyordu. Daha önce Batı yanlısı aydınları kurdukları K.O.R.da Dayanışma'nın yasal hale gelmesiyle kapatılıp, aynı sendika çatısı altında çalışmalarını sürdürdü.

Sosyal faşist diktatörlüğe karşı, aydın, öğrenci, işçi ve diğer emekçiler kenetlenmişlerdi. Sosyal-emperyalistler Polonya'daki bu mücadeleden oldukça rahatsız oldular. Onların her çeşit entrikalarına, şantaj ve caydırıcılık amacına yönelik dolaplar çevirmelerine rağmen her seferinde işçi sınıfı meydan okuyor yeni eylemlere girişiyordu.

Dayanışma 29 Eylül-7 Ekim arası 2. Kongresini yaptı. Tekrar başkanlığa seçilen radikal, Batı eğilimli Valesa önderliğinde ülke çapında grevler ilan edildi. Bunun üzerine hükümet sendika yetkilileri ile görüştü. Ve yiyecek fiatlarının dondurulmasını kabul etti. Dayanışma, bunun ötesinde talepler ileri sürererek, sendikanın toplumsal sorunlarda söz hakkına sahip olmasını istedi. Ancak bu talepler reddedildi.

Polonya'da mücadele durmuyor. Bunalımlar daha da derinleşiyor. Sovyetler durmadan tehditler savuruyor, yönetimi eleştiriyor, birini yönetimden alıyor, diğerini getiriyor, ancak bu girişimler fiyaskoyla sonuçlanıyor. Son olarak Kania da yönetimden alınarak yerine asker olan Jaruselski getiriliyor. Tabii bu süreç içinde parti içindeki ılımlı kanattan birçok kimse istifa ediyor. Son gelişmelere göre, parti üye sayısının yarıya indiği belirtiliyor.

Sovyetler, Polonya sınırında yaptıkları tadbikatlara ve manevralarına para etmediğini görünce daha da çılgına döndü. İşçi sınıfının kararlı direnişi, yılmayan tutumu, zulme ve zorbalığa karşı amansız mücadelesi M-L olmayan önderliğe rağmen durmadı, çok geniş kitlelerin katılımıyla sürdü.

Hükümetin grevlere karşı 27 Kasım 1981'de aldığı etkili önlemleri de işe yaramadı. 2 Aralık'ta itfaiye öğrencilerinin direnişi ve Dayanışma'nın 6 Aralık'ta, 17 Aralık'ı ulusal gün ilan ederek yaptığı genel protesto çağrısı, Sovyet-sosyal emperyalizmini iyice paniğe düşürdü. Sovyet Rusya'nın TASS ajansı ve sosyal-faşist yönetim, Dayanışma'nın 17 Aralık'ta ayaklanma hazırlığı yapacağını bahane ederek, 12 Aralık akşamı Dayanışma'nın Varşova'daki merkezini bastırdı. Çoğu sendikacılar gözaltına alındı ve 13 Aralık'ta da Kırım'da Brejnev Kania ve Jaruselski biraraya geldiklerinde planlanmıştı. Ancak aldıkları son tedbirlerde yetmeyince açıktan saldırıya geçtiler.

Evet, işçi sınıfı askeri darbeye boyun eğmedi. So-kağa çıkma yasağına, tutuklamalara ve kahpe kurşunlara hedef olmasına rağmen mücadelesine devam etti. Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla birçok işçi öldürüldü. Ama işçiler göğüslerini siper ederek direndiler. Dünyada kapitalist boyunduruğun olduğu bütün ülkelerde, bu vahşi zulüm aynı oyunlarla emekçilere uygulanıyor.

İşçi sınıfı kararlı, fedekâr ve hırslıdır. Ama Bu yalnız başına yetmez. Bunu içinde yaşadığımız Polonya örneğinde açıkça gördük. İşçi sınıfı ve emekçiler eğer kendi gerçek M-L öncü kurmayını oluşturmamış ve onun M-L ilkeleri ışığında, yol göstericiliğinde örgütlenmemişse kalıcı başarılar kazanması imkânsızdır. Polonya'daki harekete önderlik eden BAİ eğilimli aydınlar, kilise ve Valesa, bazı ilerici talepler öne sürerek yola çıktılar. Buna ve işçi sınıfının militan mücadelesine rağmen, harekete belli bir yere kadar önderlik edebildiler. Hareket kendilerini aştı. Bu hareket geçici yenilgi de olsa Sovyet-sosyal emperyalizmine önemli bir darbe vurmuştur. Aynı zamanda sosyal-emperyalist uyduların "sahte komünist ve sosyalist" maskelerini düşürmüştür. Bu hareketi tedirgin ve ikili bir yaklaşımla destekleyen, başta ABD olmak üzere diğer emperyalist ve uşak iktidarların çehrelerini de açığa çıkarmıştır.

Ancak tarihte kendiliğinden gelişen hareketlere geçici bir süre M-L olmayanlar da önderlik etse, uzun sürede kitleler kendi tecrübeleriyle, uzlaşmacı ve gerici önderlerin niteliklerini kavrayarak kendi gerçek önderlerini yaratırlar. İşte Polonya'da da, bu hareket içinde gerçek M-L'lerin doğması ve ileride bunların daha doğru temelde, daha az hatalar yaparak işçi sınıfına ve diğer emekçilerin sömürü ve zorbalıktan kurtulma mücadelesine önderlik ederek zafer kazanılması kaçınılmazdır.

Şimdi yukarıda kısaca değindiğimiz Polonya'daki bu hareket karşısında çeşitli güçlerin tavrına değinelim.

Bugün dünya jandarmalığını elinde tutan ABD ve Sovyet-sosyal emperyalizmi dünyadaki pazarları ele geçirmek için kıyasıya mücadele yürütmektedir. Sovyetler Birliği sosyalist maskesini takarak ABD'nin hakim olduğu alanları ele geçirmeye çalışmış ve bunda da epeyce başarılar kazanmıştır. Bu iki güç, bir yandan kendilerini dünya halklarının dostu gibi gösterip, diğer yandan 3. emperyalist paylaşım savaşına hazırlanarak günden güne silahlanmaktadırlar. Dünyanın neresinde bir olay meydana gelse altında bu iki gücün parmağı vardır. Orta-Doğu ateş çemberidir. Avrupa'ya tehditler savurmak ve nükleer silahlar yerleştirmek yarışındadırlar. Polonya olayı dünyanın bu, savaşı hızla yükselen şartlarında önemli boyutlarda yankı uyandırmıştır. Çünkü Polonya'daki hareketin esas hedefi Rus uşağı yönetim olsa da Sovyetlerin muhtemel bir müdahalesini içerdiği ve uluslararası 3. dünya savaşının şartları geliştiği için, bu ortamda diğer emperyalistleri, özellikle de ABD'yi yakından ilgilendirmektedir.

Hatta Polonya olayı 3. emperyalist paylaşım sava-

şının birinci derecede stratejik odak noktasını oluşturmaktaydı. Bunun içindir ki, Avrupa'ya hükleer silay yerleştirme çabaları yoğunlaşarak sürmektedir. Sovyetlerin doğu-Avrupa'ya SS. 20 füzelerini yerleştirmesine karşın ABD de Batı Avrupa'ya nükleer silahları yerleştirmek için büyük gayret gösterdi. Buna karşılık Avrupa'da önemli ölçüde tepki gelişti.

Sovyet-sosyal emperyalizmi, Afganistan işgalinde, dünya demokratik kamuoyunda epeyce teşhir oldu ve sosyal-emperyalistler bunu Polonya'da göze alamadılar. Ancak yine mücadelede, kumandayı ellerinde tutarak, gizli olarak yardım ettiler. Böylece amaçları hem Afganistan'da olduğu gibi, Polonya halkının direk kendisine karşı direnişinden kurtulmak, hem de dünyadaki ezilen halkların gözünde teşhir olmaktan kurtulmaktır.

İşte ABD emperyalizminin, Polonya'daki hareket karşısında ikili bir tavır izlemesinin ve ama esasta bu hareketi desteklemesinin nedenleri; Birincisi, Sovyetleri sayıp olduğu mevzilerden geriletmek. İkincisi ise, "komünizmin tarihi iflası" propagandası ile komünizmi karalamak. Ancak ABD Polonya'daki hareketi bu amaçlarla desteklerken diğer yandan işçi sınıfının militan mücadelesinin diğer ülkelere de yansiyabileceği korkusunu yüreğinde taşımaktaydı. Bu korku haklı bir korkudur. Çünkü, daha bir kaç ay önce ABD hava kontrollerinin grevi Reagan'ı korkuya düşürmüştür. Polonya'daki işçilerin grevlerini, direnişlerini sözde destekleyen Reagan kendi ülkesindeki işçileri işten attırmıştır. Yine Polonya'daki darbeye karşı çıkan Reagan, ABD'ye bağımlı Türkiye'deki faşist generaler cuntasını bizzat tertiplemiştir. Şili'deki Alende'yi deviren Pinochet'nin darbesini bizzat ABD emperyalizmi tezgâhlamıştır. Arjantin'de, Yunanistan'da, Portekiz'de, Brezilya'da, Pakistan'da daha birçok ülkede darbe tezgâhlıyan ABD değil midir? Sanki tarihte işçi sınıfına, emekçi halklara, ezilen uluslara karşı en barbar, en adi, en vahşi canavarlıklıkları uygulayan, milyonlarca bağımsızlığa ve özgürlüğe aşık halkların kanlarını döken cellat değilmiş gibi bugün yüzüstüce kalkıp, Polonya'daki darbeye karşı işçi sınıfını ve emekçileri destekler gözükmesi kimi

Bugün ABD'nin tavrına uygun bir tavır koyun utan-kaç bir dille "Polonya'da ABD'nin duyduğu kaygıyı biz de duyuyoruz" diyen Türkiye'deki faşist cunta ve yordakçılarının sahtekârlığı hele hele hiç gözlerden kaçmaz. Milyonlarca işçinin, köylününün, dar gelirli memurun, esnafın, öğrencinin haklarını bir cırpıda keyfi bir şekilde gaspedenlerin ve bunları alkışlayanların Polonya'daki cuntaya tavır alması bu yetmiyor-muş gibi oradaki işçi sınıfının mücadelesi için "anarşist değil, komünizme karşı özgürlük ve hürriyet kavgasıdır. Türkiye'deki ise anarşist" diyenlerin gösterdikleri kendilerini aklama çabaları boşunadır. Türkiye işçi sınıfının ve emekçilerin Polonya'da olduğu gibi kendilerinden hesap sorması korku ve telaşı içinde söylenen bu sözler gözlerden kaçmaz. Bugün cuntanın bu görünüşteki sessizliğin altındaki homurtuların yarın gür ve bir tek ses olarak çıkacağını tahmin etmediğini söyleyemeyiz.

Polonya'daki olayların "komünizmin iflasının dönüm noktasıdır" diyerek değerlendirenlere cevabımız şudur: Evet, ortada bir iflas vardır, ancak bu M-L veya komünizmin iflası değildir. Bu senelerdir modern revizyonizmin Sovyetler Birliği'nde, Polonya'da, Macaristan'da, Yugoslavya'da, Doğu Almanya'da iktidarı gaspederek sosyalist ekonomi yerine bürokratik devlet kapitalizmini inşa etmesiyle sonuçlanan restasyonun kendi içindeki bunalımlarının Polonya'da açığa çıkmasıdır. Yıllardır M-L'lerce mücadelesi verilen modern revizyonizmin vardığı sonuçtur. M-L adına piyasaya sürülen revizyonist görüşlerin filizlenerek kök saldığı hala günümüzde, değişik biçimlerde orta-

ya atılan ve bu doğrultuda faaliyet gösteren, bu faaliyetlerin çeşitli ülkelerin somut olarak iktidarında ifadesini bulan, alt yapıda kaçınılmaz olarak kapitalizmi doğuran ve restore edilen ülkelerin kaçınılmaz sonuçları Polonya'daki gibi olacaktır. Bu modern revizyonist görüşlere karşı Stalin'in attığı adımları geliştirip, esas olarak temellere oturtan büyük önder Mao Zedung yoldaşın mahkûm ettiği modern revizyonist görüşlerin vardığı nokta, tarihi açıdan dünya proletaryası için vaz geçilmez tecrübe ve deneydir. Bugün hala sosyalizmden geriye dönüşün nasıl olduğunu kavrayamayanlar elbette Polonya'daki olayları doğru değerlendiremezler. SBKP'nin izlediği siyasetin revizyonist olduğunu, ekonominin sosyalist olduğunu savunanlar, acaba Polonya'daki bunalımı ve hareketi nasıl açıklayabilirler? Sosyalist ekonominin bunalımı mı, yoksa kapitalist ekonominin bunalımı mı diyecekler? İşte sorun burada yatmaktadır. Bu konulara açıklık getirmeyenlerin ve doğru tavrı koymayanların sonları uçurumdur. Bu yüzden Polonya olayı sosyal-emperyalizm olgusunun ciddiyeti ve bu olgunun önümüze koyduğu görevler açısından önemlidir.

Bu konuda önümüzde bir kaç yol vardır. Ya Sovyetler sosyalisttir deyip sosyal-emperyalizmin kucagina gideceğiz, ya da Sovyetler'de Stalin'den sonra iktidarı burjuvazi gaspetmiştir, kapitalizmi inşa etmiştir diyeceğiz. Diğer bir yol ise, Troçkizm'e doğru yol almaktır. Nitekim uluslararası ideolojik gelişmelere baktığımızda bir dizi sosyalist ülkede geriye dönüşün yarattığı yılgınlık veya troçkist görüşlerin canlanmaya başladığını görürüz. Bir diğer yol da, "Avrupa-Komünizmi"dir.

M-L'lerin önündeki yol, sosyal-emperyalizm olgusunu kavrayıp, her türden modern revizyonist, troçkist, Bernsteinci, Kautskyçi görüşlerin mahkûm edilmesi'dir. Bu uluslararası planda önemli bir görevdir. Biz bugün güncel olan, her türden modern revizyonist-troçkist görüşlere karşı mücadeleyi teşkil eden, önemli bir konu olan "Sosyalizm ve Sosyalizmde Sınıf Mücadelesi ve Geriye Dönüş" meselesine değinmeden geçmeyiz. Çünkü, bugün birçok devrimcinin kavasında olan, "sosyalist ülkelerde geriye dönülüyor, o halde bizde devrim yapsak aynı şeyler olabilir" sorusudur. Bu sorulara kendisine M-L diyenlerin verecekleri cevap yüzeysel olamaz.

Proletaryanın bir ülkede iktidarı ele geçirmesi yetmez. Proletaryanın nihai hedefi sınıfsız bir topluma varmaktır. Bu da elbette sanıldığı kadar kolay ve kısa sürede gerçekleşecek bir şey değildir.

Proletarya iktidara gelmek için sürdürdüğü şiddetli sınıf mücadelesini proletarya diktatörlüğü altında da eski biçimde olmasa da sürdürmek zorundadır. Bu M-L'nin vazgeçilmez temel ilkesidir. Bunun da birincisi, sistemi değiştirmek, ikincisi, ise toplumdaki insanları sisteme uygun olarak değiştirmektir. Bu çok yönlü bir mücadeleyi kapsar. Gerek sistemi değiştirmek, gerek insanları değiştirmek, ülkelerin daha önce içinde bulundukları toplumsal, ekonomik ve sosyal yapılarına göre elbet farklılık gösterir. Proletarya iktidarı ele geçirdikten sonra da, bir dizi çelişkilerin karmaşık süreci ile karşılaşmak zorundadır. Proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürebilmek, ancak bu çelişkilerin karakterine, niteliğini iyi kavrayıp ve çözümünü yolunda amansızca mücadeleyi sürdürmeye bağlıdır.

Sosyalist toplumlarda üretim ilişkileriyle, üretim güçleri arasındaki ve üst yapıyla alt yapı arasındaki temel çelişmeler devam eder. Elbette bu çelişmeler burjuvazinin egemen olduğu toplumlardaki çelişmelerden tamamen farklıdır. Bunun dışında bir dizi çelişmelerde mevcuttur. Gerek üst yapı ile alt yapı arasındaki çelişmede ve gerekse de üretim ilişkileri ile üretim güçleri arasındaki çelişme hem uyum halinde

hemde çelişme halindedir. Üst yapıyı oluşturan devletin sistemi, sosyalist yasalar ve M-L düşünce, alt yapının gelişmesine uygunluk arz eder ve ona hizmet eder. Ancak devletin bürokratik çalışma tarzı, yetersizlikler ve toplumdaki sınıf çelişmelerinin şu veya bu ölçüde üst yapı kurumlarına yansımalarıyla oluşan burjuva ideolojisi, alt yapının gelişmesiyle çelişki içerisindedir. Yani üretim ilişkilerinin kendi arasındaki çelişkiler, örneğin, üretim araçlarının bütün halkın mülkiyetinde olmasıyla kolektif mülkiyet arasındaki çelişme ve yetersizlikler üretim güçlerinin gelişmesiyle çelişme halindedir. Ancak üretimde emeğin sosyalist tarzda örgütlenmesi, üretici güçlerin gelişmesine uygunluk arzeder.

Proletaryanın, sosyalist devrimi sağlayabilmesi için üst yapıyı ve alt yapıyı M-L'nin rehberliğinde uzun bir mücadele perspektiviyle değiştirme zorunluluğu vardır. Bunun önünde eski toplumun alışkanlıkları, kültürel, siyasi, ideolojik kalıntılardan aldığı güç ile, uluslararası planda emperyalizmden gördüğü destekle, kendi cennetini ele geçirmek için her fırsattan yararlanır.

Sosyalist toplumda küçük üreticinin bir süre varlığını koruması ve üretim ilişkileri ile, üretim güçleri arasındaki çelişme üst yapı ile alt yapı arasındaki çelişme bu çelişmelerden kaynaklanan köyle kent, kafa emeği ile kol emeği, yönetenle yönetilen arasındaki bir dizi çelişkiler burjuvazi için maddi dayanak oluşturur. Bu çelişkiler sınıf mücadelesi alanında proletarya ile burjuvazi arasındaki veya kapitalist yol ile sosyalist yol arasındaki mücadeleyi doğurur. Ekonomik olarak maddi temel bulan burjuvazi, kaçınılmaz olarak ideolojik, siyasi alanda da proletarya ile çatışır.

İşte sosyalist toplumda hala varlığını sürdüren burjuva sınıfına karşı proletarya sınıf mücadelesini sürdürmek zorundadır. Bu da ancak proletarya diktatörlüğü altında mümkündür. Komünist partisinin, devletin ve proletarya diktatörlüğünün var olmasının nedenleri, sosyalizmde de sınıfların var olmasıdır. Tarihsel olarak devlet sınıfların doğuşunun ürünüdür. Yine komünist partisi ve proletarya diktatörlüğü, sınıfsız topluma varmanın araçlarıdır. Bunun için Lenin "proletarya diktatörlüğü reddeden marksist sayılma" yacağını vurgulamaktadır. Sosyalizmin belli bir aşamasında burjuva sınıfının olmayacağını savunmak saçmadır. Burjuva sınıfı ortadan kalkarsa, burjuva sınıfının zıttı olan proletaryadan bahsetmek idealizmdir, yine burjuva sınıfı yoksa, proletarya diktatörlüğü kime karşı uygulancaktır? Devletin var olması neye dayanmaktadır? Bu temel konulara berraklık getirilmezse sosyalizmde sınıf mücadelesi sona erdirilirse, elbette burjuvazi iktidarı rahatlıkla gaspedebilir. Bu yüzden komünist partisi proletarya diktatörlüğü altında, burjuvaziye karşı ideolojik, siyasi, kültürel, iktisadi alanlarda bütün uyanıklığını yitirmeden mücadeleyi sürdürmek zorundadır.

İşte modern revizyonizm Marksizm-Leninizm'in bu temel ilkelerinin gerçek işlemini reddederek kapitalizmi restore etmiştir. Sovyetler Birliği, Polonya, Macaristan ve Yugoslavya'da bu noktada ortak hareket etmişlerdir.

Sosyalist toplumdaki ekonomik alt yapının, uluslararası palnad sermayenin ve geçmiş toplumsal yapının kalıntılarının kayanak teşkil ettiği burjuva ideolojisi üst yapıda özellikle de yönetimde ve kumanda merkezli olan komünist partisi içinde filizlenip gelişerek partiyi ele geçirir. Ve giderek iktidarın kilit noktalarına hakim duruma gelir. Üst yapıyı ele geçiren burjuvazi, elbette "ben burjuvaziyim" demez, M-L adına hareket ettiğini söyler. Bu geçmişte beri revizyonizmin karakteridir. Toplumun üst yapısında hakim duruma gelen burjuvazi, adım adım alt yapıya hakim olan ekonomik sistemi tasfiye edip, üst yapıdaki politikaya uygun politikayı inşa eder. Tabii ki kapitalizmi inşa eder.

Dikkati çeken nokta, geriye dönüşün olduğu hemen bütün ülkelerde sosyalist üretim ilişkileri hakkındı. Sosyalizmin inşasını tamamladık deyip sınıf mücadelesini zayıflatan M-L'lerin hatalı tutumları gözden kaçırılmamalıdır. Bu başlı başına uzun bir konu olduğu için kısaca değindik.

Sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesinin sürdürülmesi konularında özellikle Mao Zedung yoldaşın M-L'e yaptığı katkılar inkâr edilemez. Mao Zedung yoldaş, sosyalizmde sınıf mücadelesini sürdürmede kitlelerin hareketi geçilmesi gerektiğini, kitlelerin M-L ideolojisi rehberliğinde burjuvaziye karşı uyanık tutulmasını vurgulamaktadır. Mao Zedung, Çin'de sosyalist dönüşüm esas olarak tamamlanmasına rağmen hala "kapitalizmin mi, sosyalizmin mi zafer kazanacağını önümüzdeki dönem belirler" demektedir. Yine Mao Zedung yoldaşın, ÇKP'nin içinde durmadan yansıyan burjuva ideolojisinin temsilcilerine karşı yürüttüğü mücadeleden çıkardığı sonuç "burjuvazi partimizin tam da göbeğinde" şeklindedir. Çünkü Mao Zedung yoldaş, burjuvazinin Sovyetler Birliği'nde kaleyi nasıl içten fethettiğini görmüştür.

Bizce bugün Polonya'daki olaylar şaşırtıcı değildir. Nedeni Sovyetler'e göbekten bağımlı bir kapitalist ülkedeki ekonomik bunalımdır. Sovyetler'deki kapitalist inşa yolunda yürüyen Çin ve Arnavutluk'ta varacağı yer Polonya'da yaşanan bunalımdır. Bundan hiç kuşkumuz yoktur.

Bugün bize düşen en önemli görev, sosyalist kaleleri ele geçiren kapitalist yolcuyarın, gerçek çehrelerini dünya işçi sınıfına göstermektir.

— YAŞASIN POLONYA İŞÇİ SINIFININ HAKLI DİRENİŞİ !

— POLONYA İŞÇİ SINIFI MÜCADELE İÇİNDE KENDİ GERÇEK M-L ÖNDERLERİNİ DOĞURACAKTIR !

— KAHROLSUN POLONYA'DAKİ İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLERİNİN KANINI, EMİNİNİ SÖMÜRENLER VE KÜSTAHCA GÖZ DİKEN EMPERYALİST, SOSYAL-EMPERYALİST VE YERLİ UŞAKLARI !

YÜKSEK ÖĞRENİM KANUNU (2)

Yeni Yüksek Öğrenim Kanunu ile üniversiteler konusu, özellikle aydın kesim başta olmak üzere, tüm dikkatleri üzerine çekmektedir. Üniversiteler arası kurulun toplanması, bu kurulun başkanı ve A.Ü rektörü Türkan Akyol'un açıklamaları, tasarının değiştirilmesi, bazı öğretim üyelerinin günlük gazetelerdeki demeçlerine, gazetelerin düşünce sultanlarında boy gösteren tartışma yazıları, tasarının kanunlaşması bazı düşüncelerde geri dönüşler, istifalar ve kanun eleştirileri vb. kanunun güncelliğini önemini açıkça ortaya koymaktadır. Bu yazıyı kaleme almaktaki amacımız konuyla ilgili gelişmeleri derli toplu ve kısaca açıklamaktır. Yeri geldikçe bizim yorumlarımızla, düşüncelerimizle karşılaşacaksınız. İlk olarak belirtmek isteriz ki, tartışmanın konusu kanunla sınırlanamaz, hatta kanunun içeriği olan Yüksek Öğrenim Kurumları bir bütün olarak tartışmanın öznesidir.

Nasılki çeşitli insan topluluklarının, toplumların, kuruluşların, teknolojik gelişmenin bir tarihi, bir geçmişi varsa, üniversitelerin de bir doğum ve gelişim süreci vardır. Bu süreç incelenecek olursa, dün olduğu gibi bugün de üniversite fonksiyonlarının odak noktası olan "bilim" anahtar olarak karşınıza çıkar. Bu açıdan bir tanım verecek olursak üniversiteler: "ateşin keşfinin, tekerleğin ve buharlı makinelerin icadının, A. Einstein'da dile gelen $E=mc^2$ formülünün ve insanın aya ayak basmasının, kısaca, bugüne dek olan bilgi birikiminin ürünü-çocuğudur." Bir çok sosyal ve nesnel gelişim gibi bilgi birikimi ile doğanın gelişim yasalarında ortak noktalar mevcuttur. Örneğin canlılığın oluşumu basitten karmaşığa doğru bir yol izlemektedir. Yaşamın oluşması için en elverişli ortam olan denizlerde tek bir hücre daha sonraki çok hücreli canlılar için bir başlangıçtır. Çok hücreli canlılar gelişmeye devamla kara, sonra uçabilen canlıları yaratmıştır. Hücrelerde bölünme yoluyla olan çoğalma, karmaşık canlılarda döllenme yoluyla çoğalmaya varmıştır. Gelişmenin durduğunu söyleyebilir miyiz? İnsanlığın bilgi birikimi de buna benzer bir yol izlemiştir. İlk aleti kullanan, ya da, bir hayvanın nasıl daha kolay öldürülebildiğini düşünen insan, bilginin tohumu, birikimin orijini olmuştur. Yaşam ihtiyaçlarını doğayı dönüştürerek, (ya da işleyerek) karşılayan insan için, daha kolay ve rahat yaşama isteği bilgi (genel olarak bilim) ile gerçeğe dönüşmüştür. Bu dönüşüm toplumlardaki büyük ve tarihsel de-

ğişimleri de beraberinde getirmiştir. Nitekim tek bir varlık gibi birbirlerini tamamlayarak (en ilkel biçimiyle) yaşamlarını sürdüren insanların hepsi tas baltayla hayvan öldürür, meyve toplardı. Ancak gerek avcılıkta, gerek meyve toplamada vs.de kullanılan deneysel (tecrübeyle elde edilen) bilginin ussal bilgiye dönüşümü, bazılarını tuzak kurmada, avcılıkta, bazılarını toprağı işlemede-tarımda, diğerlerinden daha üstün hale getirmiş, daha kolay yaşama isteği zorunlu iş bölümünü doğurmuş, sonraki aşamada kullanılan aletlerin çoğalması ise, bu aletlerin yapımıyla uğraşan zanaatkarları doğurmuştur. İnsanlık herkesin her işi yaptığı tek bir varlık-tek bir hücre- olmaktan çıkıp, farklı işleri farklı grupların yaptığı karmaşık bir varlık-çok hücreli- haline gelmiştir. Eski yaşam biçimini sürdürenler, ise, toplum halinde bu gelişmeyi benimseyenlerin kolisi büyük balığın küçük balığı yemesi durumuna düşmüşlerdir.

Binlerce yıl süren bu olay şu şekilde özetlenebilir: İnsanların bilgi birikimi daha ileri yaşam ihtiyaçları için doğayı değiştirme biçimini, bu da toplum yaşamını -tarihsel olarak- bir üst seviyeye getirmiştir.

Burada bizim için son derece önemli olan olay, bilginin parçalanmış olmuştur. Herkes tuzak kurup, meyve toplarken, bazıları toprağı işleme bilgisinde, bazıları tuzak kurma bilgisinde diğerlerinden ileri gitmiştir. Nasıl sindirim ve dolaşım için ayrı ayrı organlar varsa, doğayı değiştirme işleminde ayrı ayrı bilgiler geliştiren ilişkiler oluşmuştur.

Yaşamın denizden karaya, hücrelerden dinazorlara geçişi gibi, bilgi de giderek büyümüş çoğalmıştır. Çoğalan insanların ihtiyaçları da artmış, bir zamanlar büyük kolaylık ve refah sağlayan değişim, artık yetmez hale gelmiştir. Doğayı değiştirmede önemli faktörler olan köleler dahi yetersiz kalmıştır. İhtiyaçları karşılamak, yaşamı kolaylaştırmak gene bilimin rolüyle olacaktır. Kölelerin yerine karasaban alacak, şehirleşme, alet yapımı gelişecektir. Sadece nehirler, göller değil, sulama kanalları kullanılacaktır. Tarım, hayvancılık, tacirlik ve marangozluk gibi bir kaç d ayrılmış bulunan doğayı değiştirme işlemi, hepsi ayrı, ayrı faaliyette bulunan bir çuk loncayla köleler serflere dönüşecektir. Köle sahipleri Bu daha ileri yaşam biçimi karşısında yenilecek, yerini derebeylere lordlara bırakacaktır. Büyük

balık yine küçük balığı yutacak, örneğin, denizcilikte ilerleyen toplumlar deniz aşın ülkelerin altın, pamuk, tahıl gibi zenginliklerine el atacaktır. Sonucu gene bilime borçluyuz. Pusulacılık, gemi yapımı, madenleri ve pamuk gibi bitkileri işleme, kölenin haftalarca zamanında yaptığı işi bir kaç günde yapan kara-sabanın yaşama girmesi, başta köleler olmak üzere, büyük insan kitlelerini yeni yaşama yöneltmişti.

Durak buradada bitmeyecek, atölye ve loncaların yerini fabrikalar alacak, yelkenli gemi buharlı gemiye, kara-saban traktöre dönecektir. Buharlı geminin nükleer savaş gemilerine, fabrikaların dev kartel ve tröstlere dönüştüğü günümüz ise malum.

Dikkat edildiğinde görülecektir ki; tek bir varlık yaşamının sürdüren insanlıktan bu yana bilgide tarım ve hayvancılıkla başlayan ve giderek küçülen, parçalara bölünen ayrışan bir özelleşme, bir iş bölümü olmaktadır. Başlangıçta her şeyi bildiği var sayılan filozoflar, bir çok dalada söz sahibi olan bilim odamları vardır. Örneğin Leonardo da Vinci, ressam olduğu kadar fizikçi, matematikçidir. ancak günümüzde bilgi birikiminin çoğalması her kategori için bilinmesi gereken bilginin, bilim dallarını olabildiğince ayırmıştır. (Aralarında bağıntı ve etkileşim muhakkak ki vardır.)

İşte çağdaş üniversiteleri doğuran bu özelleşme (ihtisaslaşma) süreci olmuştur. Öyleki tıp doktorluğu dahi cerrah, iç hastalıkları gibi ayrılmıştır. Cerrahlar -batın cerrahı- beyin cerrahı vb. iç hastalıkları ise kalp, KBB gibi ihtisas dallarına ayrılmıştır. Hemen hemen her dalda böylesine ince bir ihtisaslaşma görülebilir. Bu gelişimin kaçınılmaz sonucu, her dalada özel bilgiye sahip insanların araştırma yapması; bildiklerini yeni kuşaklara aktarması ve bu amaçla kurulmuş olan kurumlar, yani çağdaş üniversitelerdir.

Binlerce yılda oluşan bu sonuç kolayca olmamıştır; daha önce değinildiği gibi, süreç aynı zamanda, toplumsal değişimlerde taşımaktadır. İlerlemeyen zarar görenler gelişimi engellemeye çalışmışlardır. Galileo -Copernic- Soçrates gibi bilim adamları dinsizlik vb. ile suçlanmışlardır, kimileri ise öldürülmüştür. Kara sabanı topluma girerek köleliğe son vermesini, çok sayıda kölesi olanlar, buharlı gemilerin kullanılmasına yelkenli gemi şirketleri, fabrikalaşmaya toprak ağaları karşı çıkmış, büyük toplumsal çatışma dönemleri yaşanmıştır. Ancak zaman zaman duraklamasına hatta gerilemesine rağmen bilgi birikimi doğayı değiştirmede kullanılan ileri yöntemler sonuçta toplumların yaşamına girmiş, gelişmesine olumlu katkılarda bulunmuştur.

Bu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; nasıl dünya güneş etrafında, denizler gel git (metcezir) yoluyla insanlar doğum ve ölüm arasında, elektronlar çekirdek etrafında dönüyor, hareket ediyorsa, hepsi gibi bilim de sürekli hareket ve gelişme halindedir. Bugün geldiği noktada durak değildir. Hatta tarihte görülen olaylar günümüze değin sürmüştür. Bilimsel gelişmelerin toplum yaşamına girmesi engellenmekte ya da dar menfaat gruplarına alet olmaktadır. Atom bombasına sahip "ileri" ülkeler "geri" ülkeler gibi...

Nasıl ki, doğanın en karmaşık, en ileri canlısı doğaya büyük oranda hükmediyorsa, bilimsel gelişmede önde ve bunu toplum yaşamının bir parçası haline getirmiş devletler, diğer devletler üzerinde etkili olmakta onlara hükmetmektedir. Örneğin, sanaileşmesini tamamlamış ülkeler hükmettikleri ülkelerden ham pamuğu alıp işleyerek tekrar satmaktadırlar. Ya da demir cevheri alıp demir-çelik mamülleri satmaktadırlar. Bu aşamanın az ya da çok tüm dünya topraklarının kapsadığı gene bilimin getirdiği sanayi dönüşümünü tamamlayan ülkeler, hükmettikleri ülkelerdeki bilimsel gelişmeyi de tekellerine almışlardır. Devletleri bu açıdan bir avuç aktif, geride kalan ve yığınla pasif devlet olarak ikiye ayırabiliriz.

Bilindiği gibi genel olarak İngiltere, Fransa, Almanya, ABD, SSCB, Japonya vb. ülkeler "uygar", "ileri" olarak nitelendirilmektedir. Onlara bu niteliklerini veren ortak özellikleri ise sanayi dönüşümünü hem üretim ve hizmetler alanında hem de buna uygun kültür ve kurumlar alanında ger-

çekleştirilmiş olmalarıdır. Buharlı makinalar ve demir yolu kullanımı, buharlı gemilerle yapılan yaygın deniz aşırı ticaret öncelikle bu ülkelerde benimsenmiştir. Hammaddelerin küçük atölye yerine verimi yüksek maliyeti ucuz fabrikalarda işlenmesi gene bu ülkelerin öncülüğünde olmuştur. (Ve bu ülkelerin ucuz olarak sunduğu mallar diğer ülkelerin maliyeti yüksek ve daha çok el emeğine dayanan üretimi olumsuz yönde etkilemiş, yıkıma götürmüştür. Daha ileri aşamalarda kartel oluşmuş, mali sermaye mal taşıma yerine bizzat sermaye yatırımlarını çıkarları açısından daha uygun olmuştur. Aktif devletler tarafından doğayı değiştirme biçimleri -üretimleri olabildiğince geri seviyede tutulan pasif devletler, halkını dahi doyuramaz ve "ileri" devletlerin hizmetkâarı haline gelmişlerdir. Bilim ancak bu ekonomik ilişkiye ters düşmediği ölçüde yaşayabilmektedir.) Bilimdeki ilerlemelerin olumlu etkisiyle oldukça uzun bir süreçte gerçekleşen bu aşama, üzerinde bulunduğu ülkelere, dünyanın dört bir yanındaki zenginlikleri (esas sahibi olan ülkeler zararına) elde etme olanağı vermiştir.

20. Yüz yıldaki bu önemli iktisadi gelişimi incelemek konumuzun dışında kalmaktadır. Ancak bu rüzgâr kaçınılmaz olarak üniversiteleri de etkilemiştir. 20 yy.da bütün dünyanın bir pazar haline gelmesiyle iktisadi açıdan "ileri" devletlere bağımlı hale gelen sanayi dönüşümünü tamamlamamış ülkelerin üniversiteleri de bilimsel açıdan bu bağımlılığı pekiştirmekten öte bir rol oynamamışlardır. Bu aynı zamanda (iktisadi nedenlerden kaynaklanan) devlet politikasında devamıdır.

Bu süreç, doğaldır ki, kendi ülkemizde de yaşanmıştır. Sanayi dönüşümünün gerisinde kalan ülkemizde üniversiteler bilim saygınlığından uzak kalmış, bir yandan olanaksızlıktan kıvranırlar. Diğer yandan en büyük hizmeti holdinglere götürmüştür. Üniversitenin fonksiyonlarından önemli birisi olan bilimsel yaratıcılık ise bize yabancı kavramlardandır. Şöyle örnekleyebiliriz; üç büyük teknik üniversite temiz ve bir çok mühendislik fakülte ve yüksek okuluna sahip olduğumuz halde patentine sahip olduğumuz ne bir traktör, biçer-döver, ne de otomobil, kamyon ya da lokomotif vardır. Boğaz içi köprüsü, barajlar vb. fabrikalar (sigaradan dokumaya kadar) yabancı teknolojiyle yapılmaktadır. 12 tane kadar tıp fakültemiz olmakla birlikte doktor açığı özellikle kırsal yörede had safhadadır. Halen muskalar yazılmaktadır. Tıp alanında elde tutulur tek bir istatistik bilgimiz yok denilebilir. Hatta öyle ki, medeni kanunumuz İsviçre'den, ceza kanunumuz İtalya'dan uygulanmıştır. Kısaca belirtecek olursak, dünya ekonomisindeki yerimiz nedeniyle bizim üniversitelerimiz de, bilimin gelişme sürecine (kaçınılmaz olarak) girmiştir. Ancak sonuçta pasif üyelerin bulunduğu grupta yer almıştır. Bu elbetteki "ileri" devletlerin çıkarları ve istekleri doğrultusunda olmuştur.

Peki üniversitelerin toplumumuzdaki yeri nedir?

Burada ilk göze çarpan birbirine ters iki bakış açısının varlığıdır. Birisi yakın geçmişle az çok ilgili olan, herkesin bildiği ve üniversitelere karşı olan bakıştır. Bu bakış açıktır ki, üniversite öğrencilerini "anarşist" (!) vb. şeklinde tanıtmış, onların ev kiralamasını dahi hemen hemen olanaksız kılmış, kanlı namulular için öğrencileri boy hedefi haline getirmiş, haftalarca, aylarca üniversiteleri öğrenime kapalı tutmuş, profesörlerin ve diğer öğretim üyelerinin pek çoğu kendince yargılayarak suçlanmış, Adana'da olduğu gibi açıkça "anarşiyi öğretim üyelerinin desteklediğini" ilan etmiştir. Doçent Server Tanıl'de bunlardan birisidir. Bu bakış açısına sahip olanlar ekonomide söz sahibi olanlardır, ekonomik güçleri ile bir çok gazete ve dergide kendi bakış açılarını empoze etmeye çalışmışlardır. Örneğin: 20 Eylül 1980 tarihli Tercüman gazetesinin, Fikirler, Görüşler, Düşünceler adlı sütunundan Ali Rıza Alp "Önce okullar bozuldu. Evet, 1972'den evvel üniversitelerde masum gib görünüşle kendini maskeleyen anarşik olaylar, bilimi moda zanneden profesör himayesinde musait bir ortama kavuştu. O devirde aşın bir öğretmen sendikasının bütün gayretlerine rağmen üniversite de atılan tohumlar orta öğretimde gelişme imkânı bulamadı."

İkinci bakış açısı ise bu denli örgütlü değildir. Ancak kara-sabanın başındaki köylüden işçiye, öğrenciden bilim adamı-

na kadar geniş kitleye sahiptir. Böylesine geniş kitleye sahip olmasının ana nedeni, modern teknoloji ve bilimden büyük yararları olmasına karşın bunların nimetlerinden faydalanamamalarıdır.

Fakat bu grubun kendi içindeki çelişkiyi de ört bas edemeyiz. Okuma yazma oranının son derece düşük olduğu, orta-çağ kültürünün alabildiğince at oynattığı ülkemizde, politikacıların, çıkar gruplarının demogojileri, üniversitelere ve bilime yaptıkları seviyesiz saldırılar yer yer etkili olmuş, sonuçta ülkede çeşitli zamanlarda yükselen politik buhranın kaynağı ve kıskırtıcısı olarak "bilim yuvası olması gereken" kurumlar görülmüştür. Burada diğer bir etken ise üniversite kurumlarının kendi fonksiyonlarını tali plana atarak sermayeye hizmet etmesidir.

Kendi içinde bu çelişkiyi taşımakla birlikte, ikinci bakış açısının yararı hemen hemen tüm toplumun yararını yansıtmakta, bilimi insanlığın hizmetindeki saygın yerine oturtmaya çalışmaktadır. Toprakta senede 2-3 defa ürün alma, daha sağlıklı iş koşullarına kavuşma, günlük yaşamda sağlanacak olan refah bilimin insanlık hizmetine sunulmasıyla mümkündür. Bu emeği ile geçinenlerin olduğu kadar gençlik enerjisi ve "temiz" idealleriyle üniversite yaşamına giren öğrencinin yıllarca verdiği emeğin sonucunu görmek isteyen bilim adamının da arzuladığı sonuçtur. Ekonomik ya da başka türlü örgütlülüğü bulunmayan ikinci grup öğrenciyi köy ya da kasabanın en otoriteli kişisi haline getirerek, profesör ya da öğretim görevlilerini el üstünde tutarak, kendi düşüncelerini en saf şekliyle ortaya koymaktadır. Ancak üniversitemizin bugün bulunduğu nokta, bilinçsiz de olsa bu düşünceye yanıt vermekten çok uzaktır.

Bu olumsuz noktaya geliş, hemen hemen yüksek öğrenim kadar eskiye gider. 19. yy. sonlarından birinci dünya savaşına kadar geçen 30'dan fazla yılda matematikle ilgili konularda 3 bilim adamımızın araştırmaya dayalı yazıları basılmıştır.

Bu dönemde fizik üzerine hiç bir yayıncımız yoktur. (1). Matematik ve fizik dersleri ise 1900'de İstanbul Darülfunu'nda açılan fen fakültesinde yüksek düzeyde vermeye başlanmıştır. 1913'ten itibaren Fransa, Almanya, Avusturya'dan yabancı profesörler çağrılmış ve Avrupa'ya doktora öğrenimi için öğrenci gönderilmeye başlanmıştır. (2)

Üniversiteler ve bilimsel araştırmalar açısından hemen hemen boşlukla geçen bu zaman 1933'e kadar uzanır. 1933'te Darülfun'un kapatılarak, İstanbul üniversitesinin açıldığı tarihtir. Yüksek öğrenim için büyük bir reform şeklinde görülmektedir. Bu dönemde Avrupa'dan (özellikle Almanya'dan) Nazi baskısından kaçan profesörler, üniversiteye gelmiş, çok kez kürsü yönetimlerine geçmişlerdir. P. Duval, H. Hamburger, J. Dufresnoy, R. Reouz, H. Dember, M. H. San, J. Kremmer, W. Prager, R. von Nises bunlardan sadece bir kısmıdır. (3) Bu yabancı profesörlerin geliş üniversitemizde şüphesiz olumlu etkiler bırakmıştır. Fakat bu yönetimin iradesinden çok, Avrupa ve dünyanın içinde bulunduğu, siyasi, ekonomik buhranın sonucudur. Nitekim İstanbul Üniversitesi de Alman profesör Albert Maichen'in hazırladığı rapor üzerine kurulup şekillenmiştir. (4)

Denilebilirki, 1933 tarihli bu kanun, ülkemizde "bilimsel üretimin" düzenlenmesi ile ilgili, bilinçsiz ve bilimin gereklerinden uzak kanunların başlangıcıdır. Bu tarihten itibaren ülkemizde 18 üniversite kurulmuştur. (Atatürk (Erzurum), Ankara (Ankara), Anadolu (Eskişehir), Bursa (Bursa), Boğaziçi (İstanbul), Çukurova (Adana), Cumhuriyet (Sivas), İstanbul Teknik (İstanbul), İnönü (Malatya), Karadeniz Teknik (Trabzon), Kayseri (Kayseri), 19 Mayıs (Samsun), Orta Doğu Teknik (Ankara), Selçuk (Konya), üniversiteleri). Daha önce üniversiteleri ilgilendiren ilk temel yasa 1946 yılında çıktı. Daha öncede, üniversitelerin toplum yaşamından soyut düşünülemeyeceğini belirtmiştik. Üniversiteye ilk olarak (nispiide olsa) 1946 tarihli kanun 1945 yılında hukuken çok partili döneme geçmeyi hazırlayan nedenlerden çıkmıştır. Bu dönemde dünyada demokrasi düşüncesi hızla yayılıyor. Ülkemizde ise, "Batı" kültürü geliyordu. Sonuç daha "demokratik" bir şekile bürünmek oldu. (Demokrat Parti'de 1946'da kurulmuştur. 30 Mayıs 1945'te bütçe kanunu ve

güven oylamasında ilk olarak kırmızı oylar kullanılmıştır.) Fakat 1946 kanununun "özerkliği" yaşam alanı bulamamıştır. Diğer kurumlar gibi zamanın siyasi iktidarının anti-demokratik uygulamaları, baskıları, üniversite yönetimlerinin ve öğrencilerinin nefretini toplamaktaydı. Örneğin, bir zamanlar Cumhurbaşkanlığı yapmış bir kişi "...mesela 10 yılına kadar ihtilalci komünizme ve anarşiye yer verilmemiş Orta-Doğu Üniversitesi'nin, Siyasal Bilgiler Fakültesi gibi ihtilal karargâhı haline getirilmesi...(4) ya da 1946 kanunun son günlerindeki bir gazete başlığı; rektör: "İstanbul'da öldürülen öğrenci sayısı az değil" dedi Prof Sıdkı Sami ONAR, "kamyonlarla taşınan bir çok cesedin çeşitli mezarlıklara gömüldüğünü" söyledi. (5) Bundan sonraki kanun 14 yıl sonra 1960 yılında çıkarılmıştır. 1960 tarihli kanun esas olarak 1946 kanununun bir kısım maddesinin değiştirilmesiyle üniversiteyi yaşadığı bunalımlı yıllardan "kurtarmayı" amaçlar. Dönem, ordunun yönetime el koyduğu, "27 Mayıs 1960" diye hatırlanır. Öğrenci ve öğretim üyelerinin baskısıyla demokratik içeriği bulunan kanuna, iktidarlar fazla dayanamamış, lüks olarak görünmüştür. Sonuç 13 yıl sonra 7 Temmuz 1973'te 1750 sayılı üniversiteler kanunudur. 1973 kanunu 1960 kanununun demokratik yanlarını keserken anayasaya bir madde eklemeyi unutmuyordu. Bir fikir vermesi için bu anayasa maddesini aynen alıyoruz.

Madde 120: (20.9.1971/1488), "Üniversiteler ancak devlet eliyle kanunla kurulur. Üniversiteler özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Üniversite özerkliği bu maddede belirtilen hükümler içinde uygulanır ve bu özerklik, üniversite binalarında ve eklerinde suçların ve suçluların koğuşturulmasına engel olmaz."

Üniversiteler devlet gözetimi ve denetimi altında, kendileri tarafından seçilen organların eliyle yönetilir. Özerk kanuna göre kurulan devlet üniversiteleri hakkındaki hükümler saklıdır.

Üniversite organları, öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestce araştırma ve yayında bulunabilirler.

Üniversitelerin kuruluş ve işleyişleri, organları ve bunların seçimleri, görev ve yetkileri üniversiteler üzerinde devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri ve üniversite organlarının sorumluluğu, öğrenim ve öğretim hürriyetini engelleyici eylemleri önleme tedbirleridir, üniversiteler arasında ihtiyaca göre öğretim üye ve yardımcılarının görevlendirilmesinin sağlanması, öğrenim ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine ve kalkınma planı ilkelerine göre, yürütülmesi esasları kanunla düzenlenir.

Üniversitelerin bütçeleri, genel ve katma bütçelerin bağlı esaslara uygun olarak yürürlüğe konur ve denetlenir.

Üniversiteler ve onlara bağlı fakülte, kurum ve kuruluşlarda öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarıncı giderilememesi halinde bakanlar kurulu, ilgili üniversitelerin veya bu üniversiteye bağlı kurum ve kuruluşların idaresine el koyar. Ve bu kararını hemen T.B.M.M. birleşik toplantısının oylamasına sunar. Hangi hallerin el koymayı gerektireceği, el koyma kararının ilan ve uygulama usulleri ile süresi ve devamınca Bakanlar Kurulu'nun yetkilerinin nitelik ve kapsamı kanunla düzenlenir." (6)

12 Eylül 1980'de anayasanın "askıya" alınmasından sonra yeni bir kanun gündeme gelir. Bu yakından tanıdığımız "Yüksek Öğrenim Kanunu"dur. 6 Kasım 1981'de resmi gazetede yayınlanan YÖK kelimenin tam anlamıyla trajedik bir şekilde doğmuştur. Eğer biçimsel aşamalarını dikkate alırsak, milli eğitim bakanlığının taslağı hazırlayarak, Başbakanlığa sunduğunu, Başbakanlığın Zeyyat Baykara başkanlığında bir kurul kurarak kendince "düzeltmeleri" yapıp M.G.K'ne sunduğunu, M.G.K'nin de Tümamiral Işık Biren başkanlığında kurduğu komisyonda son "düzeltmeler" yapıldı ve 5 Kasım'da kesinleşip, 6 Kasım'da yürürlüğe girdi.

Ancak gerçekte her şey bu denli kolay ve bir çırpıda olmamıştır. Yeni kanun henüz tasarı halindeyken, geçtiği her aşamada üniversitelerin eleştirileri, muhalefetiyle karşılaşmıştır. Bunlardan takip edebildiğimiz kadarını sizlere aktarmak istiyoruz. Şunu hemen belirtelim ki, bu eleştirilerin

hepsi aynı nedenden kaynaklanmaktadır. İyi niyetle "gerçek üniversite" doğrultusunda eleştiriler olduğu gibi, yer yer sevilesiz eleştirilerde yer almaktadır.

Gelişmekte olan üniversitelerdeki öğretim üyesi açığı da şüphesiz önemli bir sorundur. Ancak Diyarbakır Üniversitesi Rektörü sayın Prof. Yazıcıoğlu'nun da ifadesiyle "bu maksatla hazırlanan taslakta ön görülen iki senelik kısa rotasyonlar arzu edilen yararı sağlamaktan uzaktır." YÖK'ün 41. maddesinde düzenlenen rotasyon sistemi bizzat yararına diye gösterilen üniversitenin yöneticisi tarafından eleştirilmektedir. Buna rağmen bu konuda ısrar etmek düşündürücüdür. Kaldı ki, "seyyar" öğretim üyesi üniversitenin işlevlerini yıpratmak sorunlara yol açacaktır. Örneğin, araştırmacı olan öğretim üyesi kendi konusundan, hazırlıklarından kopmaktadır. Ayrıca artık tek bir kişinin bilgi ve enerjisi buna yetmemekte, araştırmalar bir kadro çalışmasıyla yapılmaktadır. İşte öğretim üyesi bu kadrodan da kopmakta yeni bir kadro kurma ya da ona girmede ilk yıl içine sığmamaktadır. Ayrıca yabancı olduğu bu ortamda günlük sorunlar önemli bir dert olacak, alışıldığı zaman da görev süresi bitecektir. Gidilen üniversitede kendi iç dinamiği ile gelişmekten "seyyar" öğretim üyeleri nedeniyle mahrum kalacaktır. Kısacası, öğretimin verimliliği alabildiğine düşecektir.

Bu yasalardan öğrenciler de nasibini almıştır. Zaten var olma savaşı veren öğrenciler, yasanın 46. maddesiyle, öğrenim alanının maliyetinin beşte birine kadar bir harç vermektedir. Aynı maddede yer alan borçlanma, hizmet vb. kurumların partik bir yarar sağlamadığı öğrenci kredileri gibi uygulamalardan anlaşılmıştır. Aynı maddede yer alan "bir yüksek öğrenim kurumunu bitiren öğrenciye devlet yardımının yapılmayacağı" hükmünün ise nedenini anlamak mümkün değildir. Harçlarla zaten zor duruma düşen 44. Madde ile getirilen devam zorunluluğu nedeniyle tümünden çaresiz içerisinde kalmaktadır. Bu madde resmi rakamlarla 90 bin öğrenciyi ya iş ya da okul tercihini yapmaya zorlamaktadır. Başbakan Ulusu'nun açıklamalarına karşın 19 Kasım'da kamu kesiminde çalışanların "ya okulla ilişkisini kesin, yada kurumdan hemen istifa edin" genelgesi gönderilmiştir. Öğretmek peşinde koşmayan, parasal sorunu olmayanlar kendilerini eğitime daha çok verir, diye düşünülmüş ise... doğrudur.

Yeni yasayla üniversitelere siyaset yasağı getirildiği anlaşıyor. Ancak İdari Özerklik kaldırılarak kurum olarak üniversiteler siyasi iktidarın eline bırakılmadı mı?

YÖK'ün getirdiği yeniliklerden biriside, öğrenim üyelerinin haftada en az 10 saat ders vermelerini zorunlu kılan 36. maddedir. Bir öğretim üyesi lise öğretmeninden farklıdır. Öğretim üyesi iki kere ikinin dört ettiğini, yada dünyanın en uzun nehrinin hangisi olduğunu anlatmakla kalmaz. Bir eleme sınavından geçen ve beyinlerinin en verimli çağında olan yüzlerce öğrenciyle tartışmak, onların ince sorularını cevaplamak için hazırlanır. Kaldığı öğretim üyesinin görevi yalnızca ders vermekte değildir.

Bununlada bitmiyor, merkezîyetçilik adına yüksek okul ve üniversiteler aynı paralele getirilmek isteniyor. Bu sakıncalı bir eğitimidir. "Çünkü, üniversitelerin yüksek okul ve akademilerin hepsi yahut bütünü yüksek öğretimin dilimini teşkil etmekle beraber, bunların gayelerinde ve çalışma tarzlarında değişiklikler görülür." (?) Yüksek okul disiplinli ve üst düzeyde mesleki bilgileri öğreten, meslek adamı yetiştiren bir kurumdur. Üniversiteler ise: "Bilimsel araştırmalar yapan, bilgi üreten ve ürettikleri bu bilgileri öncelikle kendi toplumları, giderek tüm insanlığın yararına kullanan"(!) "Sorularla ve bilmiyorumlarla dolu" (!) kurumlardır.

YÖK ile bilimsel özerklik kaldırıldığı gibi araştırma yapma ve bilim adamı yetiştirmede hayal haline gelmektedir. Yardımcı Doç. atamak, Doç. yada Prof. olmak için 23, 25, 26. maddelere göre kendi üniversitesi dışında kadro aramak gerekmektedir. Engel olarak bu yetersizdir. Eğer benzer yada takülte yada kadro yoksa bilim adamı ya en değerli yıllarını verdiği daldan başka bir uzmanlık dalında çalışacaktır. Yada ortadan kalkacaktır. Asistanlık müessesesi ise akademik kariyer olarak tamamen kaldırılmış, akademik ünvan için en alt basamak yardımcı Doç. olarak saptanmıştır. Kişi, salt

kendi çaba ve olanaklarıyla doktora-uzmanlık yapacaktır. Günümüzde hemen hemen olanaksız olan bu çalışma (!) sistemi yakın gelecekte kaçınılmaz olarak üniversite öğretim üyelerinin (bizi bağışlayın) neslini tüketecektir. Öğretim üyesi değeri ise şimdiden yok edilmiştir. Buna ek olarak yapılan diğer değişikliklerle kürsü sisteminin yerine bölüm sistemi getirilmiştir. 21. maddenin "bahsittiği" bu değişiklik, bilgi birikiminin gelişmesine taban tabana zıttır. çünkü daha öncede belirtildiği gibi bilgi, gelişim süresince daha küçük ayrıntılarda uzmanlaşma eğilimindedir. (Bir fizik dalının ısı mekanik gibi dallara, bunların da kendi içinde daha küçük dallara ayrışması...) değişik bilgi dallarını kapsayan bölüm sistemi, hem öğretim üyesinin kendi dalındaki söz hakkını kaldırmaktadır. Hemde bölümde kariyeri olanlara branşı olmayan konularda yetki vermektedir. Böyle bir sistem çağdaş bilim ve bilimsel eğitimle kesinlikle bağdaşmaz. ayrıca kürsüler içinde var olan bir takım yozlaşmaların daha büyük bir şekilde sürmesine yol açacaktır. eğer imtiyaz arasında rüşvet gibi yolsuzlukların önüne geçilmek isteniyorsa bu şekil değişiklikleriyle değil, gerçek bilim adamlarına göre ve sorumluluklar verip, üniversiteleri bilim camiasına yakışmayan kişilerden arındırarak, doğru eğitimi sağlayarak yapılmalıdır. (Tabii isteniyorsa)

Bunları giderek çoğalta biliriz. Ancak özetle söylemek gerekirse bu yasa yüksek öğretimi çağın gerisine düşürmektedir.

İnanıyoruzki, bir ferman havası taşıyan bu ve benzeri kararlarla toplum yaşamında önemli etkisi bulunan faaliyetler düzenlenemez. özellikle üniversite gibi kurumlar; değil özerkliklerinin kaldırılması tek tek devletlerin politikalarından dahi tamamen özgür olmalıdırlar. Üniversiteler için en verimli yol, türediği sözcüğe uygun olarak uluslararası bir örgütlenmedir. Kültür emperyalizminden arındırılması ve insanlığı bilgi birikiminin tarihsel gelişiminde kaçınılmazdır. Ve bu geleceğin mutlak bir başlangıcı vardır. İşte bu başlangıç Türkiye'de üniversiteler yeni bir şekil alırken teori düzeyinde de olsa yapılabilir, yapılmalıdır. Bu başlangıcı yapmak için teorik seviye vardır, ve üniversite kurumları tartışması en sıcak günlerindedir.

Tek tek devlet sınırları içindeki düzenlemeler ise, bizzat o devlet üniversiteleri tarafından yapılmalıdır. Bu konuda bilimin getirdiği yada ihtiyaç duyduğunun dışında hiç bir sınırlama kabul edilemez. Örneğin gelişmekte olan üniversitelerin öğretim üyesi açığı için zorunlu seyahatlar yerine, bu üniversitelerden cıkaçak asistanların ileri düzeydeki üniversitelerinde araştırma ve tartışmalara katılarak eğitilmeleri, kendi üniversitelerine döndüklerinde, bu en yeni bilgi ve yöntemleri uygulayıp yerleştirmeleri, gibi yollar emin ki daha sağlıklı kalıcı bir yöntemdir. Bu gelişmekte olan üniversitelerin kendi iç dinamiği ile gelişmelerinide sağlayacaktır. Tepeden inme rektörler ve ayrıcalıklı üst kurumlar tamamen kaldırılmalı, yerine üniversite gerçeğine yakın vakıf olan, otoritesi bizzat üniversite tarafından kabul edilen (seçiminde bizzat üniversite tarafından ve genc bilim adamlarına, aynı zamanda öğrencilerle çalışanlara söz ve temsil hakkı tanıyan bir sistemle yapılan) yönetici-denetleyici organlar oluşturulmalıdır. Üniversitelere yakışmayan kürsü ağalığı gibi yozlaşmış olgularada kişisel çıkarlarada olanak tanınmamalıdır. Örneğin, kelime başına ücret verildiği için iki kelimelik ifadeyi sekiz on cümleyle anlatan seviyesiz kitap ve yayınları kaldırılmalı aynı zamanda uzlaşmada bilgi dışınada her türlü ayrıcalık yok edilmelidir.

Hatırlanması ve uygulanması gereken bir nokta ise, İstanbul Üniversitesinin rektör cemil bîrsel döneminde yaptığı (1934 sonrası) Üniversiteyi halka mal etme olmalıdır. Bu dönemde halkla aydını kaynaştırmak, halkın genel bilgi düzeyini yükseltmek için İstanbul'da ve diğer illerde, bilimsel seviyeyi düşürmeden bir dizi konferanslar verilmiştir. Bu gün dünden daha sağlıklı bir uygulama yapılabilir. Öğretim üyelerinin ve geniş, bilgiye susamış halk kitleleriyle ilişkiye geçme olanağı açılmalıdır. Eğer her üniversite kendi bölgesi dışınada, yılda üç bölgede çalışma yapacak olursa, bu yılda 54 bölge yapacaktır. Bu şekilde tüm Türkiye'de Üniversite halk ilişkisi kurulabilir. Ancak bu dün olduğu

gibi konferanslar dizisiyle değil, hitap edilen insanların yaşam tarzına girilerek yapılmalıdır. Halkın bu çalışmaya güven kişileri bas taçı edeceğinden hiç şüpheniz olmasın.

Fakat bunları bugünden yarına gerçekleştirecek bir ütopya olarak ileri sürmüyoruz. Ancak başlangıç artık yapılmalıdır. Politik çıkarların bilimi yönlendirmesine en kısa zamanda son verilmelidir. Toplumun bilim adamı, aydın, yarı-aydın gibi kesimlerini barındıran üniversite ve yüksek öğrenim camiası topluma ve bilime karşı sorumluluğunu idrak etmiştir, edecektir. Üniversiteler arası kurulan 16 Ağustos 1981 tarihli toplantısında sözkonusu edilen şu görüşler, üniversitelerin statüsü için bir platform niteliğindedir:

- Özerk Üniversite kavramının tam olarak yerine getirilmesi;
- Üniversite öğretim üyelerinin ders saatlerinin (üniversitelerde) yeniden belirlenmesi ;
- Üniversite öğretim üyelerinin ders verme dışında, gerçek bir bilim adamı statüsü içinde düşünülmesi ve bilimsel çalışma yapma olanakları sağlanması;

– Doçentlerin yetiştikleri öğretim kurumlarından çok çabuk ayrılmalarının önlenmesi.

Tepkilerini gazetelerden öğrendiğimiz, konuşma fırsatı bulduğumuz değerli hocalarımızı, arkadaşlarımızı destekliyor ve taktirle karşılıyor. Son olarak 1447 hocamızın birlikte yaptığı açıklamayı (YÖ) açısından olumlu bir gelişme kabul etmemek imkânsızdır. Aynı zamanda bizim için ör-

nek bir davranıştır. Bu yasa karşısında istifa eden hocalarımızın da düşüncelerini taktir etmekle birlikte, istifayı en son şekil olarak kabul ediyoruz. Bugün yapılması gereken sıralarımızda, kürsülerimizde, sınıflarımızda her türlü akademik toplantılarımızda gazete, radyo, TV.de yasayı açıklamak ve yukarıda açıklanan platform temelinde üniversite gerçeğine uygun bir yasanın çıkarılması için çalışmaktır.

Ne yazık ki, içimizde bilim adamına yakışmayacak tavırlar alanlarda olmuştur. Çıkmadan önce yasanın olumsuzluklarını belirtenler, 6 Kasım'dan itibaren geriye çekilmiştir... Biz verilen emirleri ifayla yükümlü memurlar değiliz ve böyle davranamayız. Düşünceleri uğruna kendi hayatını hiçe sayan Socrates, "inquisition" mahkemelerinden yılmayan Galileo ve bu ailenin ülkemizdeki üyelerinden birisi olan, bedensel olarak aramızda olmayan Prof. Sıddık Sami Onar'dır. Bir zamanlar İstanbul Üniversitesi rektörlüğü yapan değerli hocamız, tüm eserlerinde "kanun hakimiyeti" ve "kanuna bağlı devlet" düşüncesini savunmuştur. Buna karşı bağlı olduğu üniversite özerkliği ve düşünce özgürlüğü adına danıştayca verilen iptal kararını uygulamamış ve böylece Danıştay kararlarının idarece uygulanmaması çığırını açmıştır. Bu davranış onun kendi içinde çelişki taşıdığını değil, üniversite ve bilim çıkarları için akıma karşı yüzme cesareti ve kararlılığını taşıdığını gösterir. Bunlar nasıl davranacağımızı bize göstermiştir. Ailemizin geleneksel davranışı bilime zararlı hiç bir şeye taviz vermemiştir.

Öğretim üyeleri, çalışanları ve öğrencisiyle bu geleni yaşatmalıyız.

lıyorlardı. Demekki bir günde bitmiyordu işleri. DİRENİLİ-YORDU. Zalimlerin canice uğraşları boşa çıkartılacaktı elbet. Yılmayacaktı halkımız. Yılmaz da. Çünkü:

Emekçi halklardır en zor şartlarda direnmesini bilen. Halklardır, yoksulluğu itilip çilekeş yaşayan. Halklardır karanlıklara yitilen, ama avuçlarında güneşi tutan. Halklardır ellerini toprağa dayayıp yemin ederler toprak üstüne.

Halklardır toprağı avuçlayıp ekmek yoğuran. Doğaya renk veren, tarihler yaratan, çağları değiştiren onlardır.

Onlardır toprak ve güneş kadar değerli. Toprağın sahibi, güneşe zaptedecekse onlar, emekçi halklardır.

Onlar bizi ele vermez, biz onları ele veremeyiz. Biz ihanet edemeyiz halkımıza. Sır vermeyiz. Ya şerefimizle ölür, ya da şerefle yaşarız. Evet, feryatları duyunca bunlar aklımdan bir bir geçiyordu. Tek düşüncem direnmektir. Aldılar işkence odasına. Ölüm, tehditler, sorular ve ellerim arkadan bağlı. Belimizde araba tekerleği geçirilmiş olduğu halde ayaklarımızdan yukarı asıldık. Kalın sopayla saldırdılar. Dayanılacak gibi değil zannediliyor. Bağırabildiğimiz kadar bağırıyoruz. Saatlerce devam etti bu gidiş ve yine soruluyor. "Fraksiyonunuz ne, hangi örgüttensin?" "Örgütüm yok, siyaset seçmen!" Olmuyor. Aynı dayanılmaz gibi görünen acılara devam. İlk işkencede üç-dört kez bayılmıştım. Bu defa da bayılışım gelmiyor bir türlü. Bayılmıyorlar galiba, ustalaşmışlar işkencede, dayanılacak gibi değil, sesim boğuklaşıyor, daha beter geliyor ve gevşiyor vücut. Ses yok artık. Vuruyorlar, su döküyorlar. Ayılmış oluyorum yavaş yavaş. Bir süre sonra tekrar. Ve en son isyan ettim artık. "Tüm devrim güçlerine sempati duyarım, tüm siyasetlere karşı sempati var. Ben devrimciyim" diyorum. Ara veriyorlar.

Soğuk bir odaya götürülüyoruz. Arkadaşlarda olacak. Elimi sandalye aralığından geçirerek birinin eline kelepçeliyorlar. Zaman zor da olsa geçiyor.

Uyumak yasak, sandalyada kıpırdamak yasak. Her şekilde dayak. Alistık joplanmaya pek tesir etmiyor. Şikâyetimiz kelepçe ile şişen bileğimiz, gözümüzü bağlayan peçenin verdiği şiddetli baş ağrısı ve sandalyede kıpırdamadan dört gün, dört gece sürekli okuma azabı. Bunun dışında bu dört günde tek lokma ekmek, bir yudum su yok. Sadece özlenen, istenilen şeylerin düşü var. Su diye sandalyesini ve kendine bağlı arkadaşını peşinden sürükleyerek beton zemine atlayan arkadaşların hayali suyu var. Ve devamlı joplanmalar, tekmele-

meler var. Geçti böylece dört gün, dört gece. Bir ara beni yine aldılar, küçük bir odada gözlerimi açtılar, karanlıktı. Önümde güçlü bir ışıkla resimler yansıtılıyordu. Bir süre güzel yaşamı canlandıran, aşkı anlatan, mutluluğu simgeleyen resimler, arkasından korkunç katliamlar, savaş manzaraları, cesetler, şu-bu tekrar tekrar gösterildi. Anladığım da bakmaya çalıştım. Gözlerim bağlandı. Tekrar sorular, cevap aynı. Sonra aldılar bazı arkadaşlarla beraber odadan beni. Koşturmaya çalıştılar, yürüttüler zor ile başka bir yere götürdüler. Koştordular gözler bağlı yokuş aşağı, arkamızdan ateş ettiler, ateşle birlikte çığlıklar, yere kapandım, dipçiklediler.

Bu böyle bir kaç kez tekrar etti. Vurulmadım. Dizdiler bizi bu sefer duvar dibine. "İnfaz mangası doldur, nişan al, he def şu komünist, ateş." Yine çığlık, yine "doldur, boşalt, bir diğer komünist." Bir kaç tekrar yine, kurşun değmedi bana ayaktayım, yaşıyorum. Aldılar bizi oradan, başka bir yere götürdüler, tekrar dizildik, ama bu sefer gözlerimiz açıldı ve kapıdan içeri itildik. Baktım ki kalabalık. Dünyaya niden gelmiş gibi sevindim. Sanki gerçek özgürlüğe kavuşmuş gibi sevinçli. Vücudumdaki ağrılarıdan bir anlık kurtulmuş, kuş gibiydim. Neyse, arkadaşlar kaptılar, yatırdılar beni bir yatağa. Bir haftaya ayağa kalktım. Bir ayda darbe-lerden tamamen silahlanmış kalçam ve bacaklarım kabuk attı. Soyuldu yine eski rengini aldı. Tedavi olmuştum. Ama hala yataktan kalkamayan arkadaşlar vardı. Her gün yeni yeni bayılanlarla uğraşıyorduk. Tuvalet gidemeyen arkadaşları götürüyorduk. Diğer yanda işkencede ruhi dengesini tamamen kaybeden, bu sebeple devamlı çocuklar gibi bir köşede ağlayan, bakıma, korunmaya muhtaç arkadaşlar vardı. Yine aynı şekilde tamamen çıldıran, saldırgan bir tutuma giren arkadaşlarda vardı. Onları yeniden işkencelerin eline vermek istemiyorduk. Bizler idare ediyorduk aramızda. Ayrıca işkencede öldürülen A.U'ya intihar süsü vermek istemişlerdi. Yine işkencede komaya giren, hala ayılamayıp, bitkisel yaşam yaşayan arkadaş var. Ama SİNİF MÜCADELESİ tüm şiddetiyle sürüp gidiyor, işkenceciler burada da yeniliyorlar.

İşte bunun için gözlerimiz bağlı ateş etmişler.

Onun için ağza alınmayacak küfürler etmişler, onun iple penisten bağlayarak, omuzda asker koşturmuşlar, onun için soğuk su kuyularına indirip, çıkarmışlar. Ama geçti. Tabii ki zayıyat verecek. Ama sağ çıkımlar daha öfkeli, daha bilinçli çıktı. Onlar kaybedecekler er-geç.

FABRİKALARDAN HABERLER

Emperyalizmin içine düştüğü ekonomik ve siyasi kriz gün geçtikçe doruk noktasına varmaktadır. Bunun için de emperyalizm bu bunalımını sömürge ve yarı-sömürgelere yıkarak ferahlamak istemektedir. Bu da mümkün olmamaktadır. Bundan dolayıdır ki, başta ABD ve Rus sosyal emperyalistleri olmak üzere 3. Dünya savaşını çıkartmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bunun için de dünya çapında karşı-devrim kampında başlarında ABD ve Rus-sosyal emperyalistleri olan emperyalist devletler kendi cephe gerilerini sağlama almak için yoğun bir çaba harcamaktadırlar.

Ülkemizde emperyalizmin bir yarı-sömürgesi, özellikle de ABD emperyalizminin başını çektiği kampta yer Bunda dolayıdır ki, ABD emperyalizmi kendi cephe gerisini sağlama alması gerekiyordu. Bunun için komprador-patron ve toprak ağaları Eylül 1980 askeri faşist darbesi bunun bir sonucudur.

12 Eylül askeri faşist diktatörlük iş başına geldiğinin dakikasında işçi sınıfının canıyla, canıyla kazanmış olduğu sendikalar kanunu, toplu sözleşme, grev, SSK kanunu vb. kanunlarını bir çırpıda yok etti. Gerek faşist cuntanın başı Evren, gerekse de kukla Bülent Ulusu kazanılmış hakları geri almayacağız ve alınamaz" diye demeç vermektedirler. Gerçekten dedikleri doğru ise bu kanunlarla, canımızla kazandığımız ekonomik ve demokratik haklarımızı ne diye geri aldılar Bu yetmiyormuş gibi fabrikalarımıza polis, MİT, ajan yerleştirerek kaybedilen haklarımızı tekrar geri alabilmek için örgütlenen işçileri tutuklayıp götürmektedirler.

Civar fabrikalardan yalnız bir fabrikadan 5 işçiyi tutuklamışlardır.

Bizler 250 mevcudu olan CA fabrikasında çalışmaktayız. İş yerimizde TÜRK-İŞ'e bağlı Kristal-İŞ sendikası bulunmaktadır. Yukarıda anlattığımız gibi tüm ekonomik demokratik haklarımız gaspedilmiş durumdadır.

12 Eylül faşist darebesinden önce fabrikaya giremeyen işveren darbeden sonra fabrika yemekhanesinde yapmış olduğu toplantıda "12 Eylül öncesi çektiği acıları, ızdırapları ölse bile unutmayacağını" söylüyor. Bu sözler Evren şürekâsının darbeyi kimin için yaptığını gösteriyor. Ayrıca işveren bu sözleri omuzu kalabalık generalleri çetesiyle onlar için yaptıklarına karşılık, şükranlarının bildiren bir anlam taşımaktadır. Yine "işçilerin başı Kuruş"ların bile yemiyeceğini ve kimsenin işten atılmayacağına" dair namus sözü veriyor. Ne var ki, işveren namus sözünün ardından çok geçmeden yemekhane masrafları çok tuttuğu için etli yemeklerden kısıntı yapıp, bol bol sebze yemeklerinin yapılmasını emrediyor. Bu sebze yemekler de ot ve saman gibi yenmeyecek şekilde çıkıyor. Yine işveren "bundan sonra sendikalarınızı iyi seçin, fazla konuşan adamları seçmeyin" vb. diye bir saat siyaset yaptıktan sonra "ben buraya siyaset yapmaya gelmedim" diyerek gülünç duruma düşüyor.

İşveren tüm işçileri sendikadan istifaya zorlamıştır. İşverenin çanak yalayıcıları 10 kişi istifa edip özel zamlar almışlardır. Bizlerse bu oyuna gelmeyip istifa etmedik. Ayrıca demokrat, devrimci olan temsilci arkadaşları o işten bu işe sürmekte, ancak bizleri yıldıramamaktadırlar. En sonunda bir temsilci arkadaşımızı işten attılar. Atarlarken de "biz senin ve diğer temsilcilerin sendikadan istifa etmelerini bekliyorduk, fakat yapmadınız" dediler. İşveren bu hareketiyle yurtdışında vermiş olduğu "namus" sözü ile ne kadar namussuz olduğunu ispatlamıştır.

Ayrıca bizim gibi TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların bulunduğu iş yerlerinde, işverenlerin sendikalara karşı politikası, iş yerinde sendika üyesi bulundurmamak. Bunun için de işçileri istifaya zorlamakta, aynı zamanda çok sayıda yeni işçi alınmaktadır. Sendikalar kanunu vasallastıktan sonra sendikaların faaliyetleri 12 Eylül öncesi gibi olamayacağı için zorlaşacaktır. İşveren bunu bildiği için sendikanın iş yerinden çıkarılmasını istifalar ile olmazsa, üye işçileri çıkartıp yeni

işçileri çalıştıracaktır, aynı zamanda bu yeni işçileri sendika üyesi de yapmayacaktır.

Bizler devrimci işçiler olarak, fabrikamızda oynanan oyunları bozmak için varımızla, yoğunumuzla karşı durmaktayız. İstifaları engellediğimiz gibi bundan sonra da işverenin oyunlarına gelmemek için örgütlenmekteyiz.

- PATRONUN VE CUNTANIN OYUNLARINI ÖRGÜTLENEREK BOŞA ÇIKARALIM !

CA Fasrikasından Bir İKK Okuyucusu

AŞ. FABRİKASINDAN İKK OKUYUCUSU İŞÇİLERDEN HABERLER

Bizlerde 900'ün üzerinde mevcudu bulunan AŞ. fabrikasında çalışan işçileriz. Fabrikamızda genelde demokrat ve ilerici işçilerin bulunmasından dolayı faşist cunta, fabrikamıza polis, MİT yerleştirmiştir. Amacı mücadelemizi engellemek ve mücadele eden işçileri anında tutuklamaktır. Aynı zamanda tüm fabrikalarda olduğu gibi fabrikamız AŞ, işçileri de ekonomik olarak çok mağdur duruma düşmüşlerdir. 12 Eylül öncesi imzalanan toplu sözleşmeyle aldığımız 3000 TL. pahalılık zamını sanki ucuzluk varmış gibi kesmişlerdir, bu arada bir çok haklarımız da verilmemektedir.

Bizler burada ekonomik baskılardan çok, bizce önemli olan sendikalar konusunda faşist cuntanın ve işverenin politikasını anlatacağız.

Fabrikamız AŞ,da DİSK'e bağlı T. Metal-İŞ sendikası yetkili sendikadır. İşçilerin siyasi yapısı ise genel devrimci, demokrat, ilericidir. Aynı zamanda faşistler ve sosyal-faşistler de vardır.

Uşak basında 12 Eylül'den bu yana tek tip milli sendika modeli üzerine yazılar çıkararak kamuoyu yoklaması yapılmıyordu. Gerek TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikalar haricindeki diğer sendikalar, gerek işveren sendikaları, gerekse faşist generaller çetesi ve onun kuklası hükümet tek tip milli sendika konusunda birçok demeçleri konuşmaları olmuştur. Bundan dolayı işverenler ve fabrikamızdaki gerici ve faşistler herhangi bir faaliyet göstermiyorlardı. Yani "nasıl olsa TÜRK-İŞ milli sendika olarak kalacak, diğer sendikalar bundan dolayı da bütün işçiler kendiliğinden buraya üye olacaklar" diye. Fakat şu üç dört aydır fabrikamızda gerici ve faşistler işverenlerle beraber hareket ederek TÜRK-İŞ'e bağlı T. Metal-İŞ için faaliyet göstermeye başladılar. Bu gerici ve faşistler Türk Metal'e gidip anlaşarak fabrikada yoğun bir şekilde propaganda ve işçileri Maden-İŞ'ten istifa etmeye başladılar. Fabrikada "sendika bizim fabrikanın durumunu çok iyi biliyor, kimin solcu, kimin değil, kim bizi istiyor kim istemiyor, hepsini biliyor. Eğer sizlerde istifa edip üye olursanız, size herhangi birşey yapmayacaklarına dahil söz verdiler" diyorlardı. Böylece tüm işçileri Türk Metal'e üye olmaları için davet ediyorlardı. Bu faaliyet patronun, gerici işçilerle faşist cuntanın desteğiyle tek tip ulusal sendika çalışmasının bir parçasıdır. Biz illegal DEMOKRATİK SENDİKA üyesi işçiler buna şiddetle karşı çıktık. Tüm İDS (İllegal Demokratik Sendika) üyesi işçiler bu işçi düşmanı faaliyetlere karşı geniş propaganda yürüttüler. Bu propaganda sonucu ne yapacağını şaşırın patron işi, bir İDS üyesi işçiyi ölüme tehdit ettirmeye kadar vardırdı.

Faşist cunta sendikalar konusunda yapacağı değişikliklerle bütün işçileri tek bir ulusal tipte faşist sendikanın üyesi, bütün işyerlerini de bu sendikanın kolları haline getirmeye çalışmaktadır. O zaman, 12 Eylül'den sonra olduğu gibi patron, hükümet ve faşist sendika üçlüsü işçiler hakkında

her türlü kararı alacak, bunda işçilerin hiç bir etkisi, rolü olmayacak.

Bugün oynanan oyunlara işçilerin lehine dönen dolaplara karşı tek yol işçilerin örgütlenmesi, birleşmesi tek tek fabrikalarda iş kollarında ve ülke çapında işçilerin söz ve karar sahibi olmalarıdır. Bu da ancak bugün İlegal Demokratik Sendika içinde birleşerek ve her türlü işçi ve halk düşmanı karar ve uygulamalara karşı mücadele ederek gerçekleştirilebilir.

Zafer er veya geç işçi sınıfı önderliğinde çeşitli milliyet-

İZMİT

... İKK OKUYUCUSU İŞÇİLER.

İŞÇİ SINIFI PATRON AĞADEVLETİNİ YIKACAKTIR İSTANBUL

... Fabrikasında çalışmaktayız, fabrikamızın ismini açıklamıyoruz. Çünkü işçi sınıfı ve emekçi halkımızın düşmanı olan devlet bizi çabuk tespit edip açığa çıkarır, mücadelemize zarar verir. Böyle yapılan hatalar bize küçük gelebilir, ama neticede büyük sorunlara yol açar. Bundan sonra bütün işçi arkadaşlarımıza ve İKK. okuyucularına önerimiz yazılan yazılarda işyeri, okul, devlet dairesi vb. verilmeden yazılmalıdır. Bilindiği üzere faşist cunta her gün yeni, yeni taktikler geliştirmektedir. Özellikle eline geçen yeni bilgiler (tabi bu bizim tarafımızdan verilen bilgiler olursa) cuntanın arayışta bulamadığı bilgilerdir. Bu nedenle bu bilgileri daha titiz incelemekte, bu bilgiler ışığında darbeler vurmaktadır.

Bu anlamda uyanık, titiz, sorunları küçümsemeden hareket etmemiz gerekmektedir.

KARDEŞLER:

Bizler 12 Eylül askeri faşist diktatörlüğünün getirdiği zulüm, işkence ve işyerindeki askeri disiplin şartlarını en açık bir şekilde pratik olarak yaşamaktayız. İş yerinde çalışanların çoğunluğu kadın, kız ve küçük yaştaki çocuklardır. Patron özellikle çocuk emeğini pervasızca sömürmektedir. Kadın arkadaşların feodal kültürün etkisinde olması patronun işini kolaylaştırmaktadır. Aynı zamanda işçi sınıfının sessizliği patronların azgın kâr hırsını artırmaktadır. Tüm bunlardan dolayı işyerimizde patron kadın ve çocuk emeğinden alabildiğince yararlanmaktadır.

Fabrikamızda üretilen mal randıman sistemi ile saptanır. Patron işçiye "sen bu miktardamal üreteceksin, "eğer patronun verdiği yüksek randımanın üretim yapılırsa hemen zabıt tutulur. Örneğin diyelim ki, bir işçi hiç durmadan çalışıp 30 adet mal çıkartıyorsa, patrona göre bu mikter en azından 50'dir. Bu faşist cuntanın iş başına gelmesinden bu yana açtıkları "üretim seferberliği kampanyası"ndan kaynaklanmaktadır. Bu azgın kâr hırsı ve sömürünün yanı sıra patronlar cuntayla beraber ülkemizi emperyalistlere, sosyal-emperyalistlere peşkeş çekerken bunun ismini de "ulusal ekonominin güçlendirilmesi olarak koymaktadırlar.

Bizler fabrikamızda bir işçinin normal olarak yapabileceği üretimden fazlasını yapamayacağını bildirdik. Bunun üzerine directtik, patron bunun üzerine ihtar yazdı, ihtarları imzalamamızı söyledi. Biz imzalamadık. Bizim bu kararlı karşı koyuşumuza, patronun hemen sıkı yönetime bir telefon ederek kendi çömezleri olan ALİ teğmeni getirtti. 15 dakika sonra gelip imza atmayan arkadaşlara bağırıp, çağırarak küfür etti... İşçiler bunların yaptığı bu köpekliği aşıktan götüne hemen panîge kapıldılar. Sonra hep beraber patronun /azhanesine gittiler, aradan iki dakika geçmeden bizi çağırıldılar. Teğmen "gelin bakayım zübükler" diye çıkıştı, soruormaya başladı. "Malları kalın yapmıyorsunuz, neden tuanakları imzalamıyorsunuz?" dedi.

Bizler bu sorulara karşı çıkarak malların iyi çıktığını, normal olarak üretim yaptığımızı söyledik. Teğmen hemen üzeimize yürüyerek "bu kocaman adamlar yalan mı söylüyor?" diye çıkıştı. Patronlar bu köpekleri besledikleri için, patronların her söylediğini doğru olarak onaylamaktadırlar. Biz işçiler ise çalışarak kimsenin malına, emeğine, namusuna gözlikmediğimiz için, patron ağa devletinin nazarında daima

haksız ve "ekonomin iflasından" sorumlu tutuluyoruz. Ha buki ülkemizi bu hale getiren (çünkü bugüne kadar yöneteler hep onlardır) bu güzel yurdumuzu emperyalistlere, sosyal-emperyalistlere satan bu hainlerdir.

Tekrar teğmene dönelim; lümpence "lan, zübüt" gibi akelimeler kullanarak patronun gözüne girmek için kahkalar atıyordu, patrondan aldığı tutanak kâğıdını bize uzatarak imzalamamızı söyledi, biz tekrar imzalamayacağımız söyledik. Teğmen "ben imzalatmasını bilirim" deyip faşizmin ahlak anlayışını ortaya kovarak üzerimize atılarak tekme tokat girişti. Ondan sonra "ben sizinle tugayda görüşürüm" deyip çekip gitti. Biz ise suçumuzun ne olduğunu sorduk, "konuşmayın lan" diye cevap verdi.

Tutanağı imzalamadığımız için hepsi kudurdular, kararlı diretmemiz karşısında çılgına döndüler.

Tugaya da götürseler cevabımız aynı olacaktı. Patron çömezlerinin tehditleri neyi değiştirecekti? Hiç bir şey Patronlar ve cuntacılar ne yaparlarsa yapsınlar en aşağılı tehditleri, işkenceleri, ölüm kusan puşt silahları biz işçiler haklı mücadelemizden alıkoyamayacaktır.

KAHROLSUN CUNTA PATRON İŞBİRLİĞİ

— Faşist Cuntanın Sağlık Emekçileri Üzerindeki Oyunları

"İstanbul'da resmi hastahanelerde ayda 30 doktor işinde ayrılıyor.."

"Son dört ayda resmi kuruluşlardaki görevinden istifa ve emeklilik yolu ile ayrılan doktor sayısı 120'yi buldu."

"İstanbul'daki hastahanelerden grup halinde ayrılmalar var. Son üç ayda sigorta hastanelerinden 20'e yakın doktor ayrıldı."

"Ege Tıp Fakültesi'nden iki ayda 11 doktor ayrıldı."

"Bursa Tıp Fakültesi'nden 10 asistan istifa etti."

Son üç ayda meydana gelen bu tablo uygulanan sağlık politikasının Türkiye'ye getirdiği yerin en somut göstergesiydi.

Zorunlu Hizmet Yasasının Amacı Nedir?

Zorunlu Hizmet Yasası; Türkiye'nin doktorsuz bölgelerinde yeni mezun asistan ve uzman hekimlerin toplam dört yıl mecburi olarak görev yapması demektir. Yani bu yasa ile şimdiye kadar uygulanmış olan yanlış sağlık politikasının düzeltilmeye çalışılmasıdır. Peki; hiç bu yasayla sağlıklı bürokratların amaçları gerçekleştirilebilir mi? Elbetteki hayır. Çünkü Türkiye'de sağlık, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının tekelinde olup amaç insan sağlığına hizmet getirmek değil, sadece azami kâr getiren kurumlar haline dönüş-türmektedir.

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısından dolayı, sağlık hizmetleri dengeli dağılımı değil, dengesiz dağılımı beraberinde getirmektedir.

Türkiye'de sağlık kurumları ve bunların götürmüş oldukları hizmetler bir kaç şehir merkezinde toplanmış, geri kalan bölge halkları da kendi kaderlerine terkedilmiştir. Diğer yandan bir avuç azınlığın sağlığı ise, en geniş imkânlar çerçevesinde hizmet görmektedir.

İşte böyle bir dengesiz dağılımı sayın Necmi Ayanoglu zorunlu hizmet yasasıyla dengeleyecektir sözümüne. Bu yasa görünüşte ılımlı, halka hizmet getirecek bir yasa görünümündeyse de gerçekten incelediğimizde bunun böyle olmadığını görmektediriz.

Yanki dergisinin sorunlarına Necmi Ayanoglu şu yanıtları veriyor.

Y— Yeni mezunların, damar içi enfeksiyonu, apse açma, lomber fonksiyonu (mourilikten sıvı almak), sütür atmak (dikiş atmak) gibi şeyleri çoğunun okulda yapmadıkları bir araştırma sonucu ortaya çıkmıştır. N.A.— Evet, ben de rastladım. Ama isterlerse öğrenebilirler.

Son sınıf öğrencisi N. Ayanoglu'na şu soruyu soruyor. "Biz hizmetten kaçmıyoruz. Ama göreve gidenlere e-

lektro kardiyografi ve röntgen aleti vrebilecek misiniz?" N.A. talebeye böyle düşündüğü için acıyor ve şu yanıtı veriyor: "Hekimlik böyle başlamaz. Hekim bu altleri sırası gelince kullanır. Önce hastanın şikayeti sorulur. Gözle, elle kulaklıkla muayene edilir. Olmazsa ondan sonra aletle incelenir"

Evet, bir devletin sağlık bakanının sağlıkla ilgili cevabı. Hayret! Evet bizim sağlık sorunumuzu "çözecek" bir bürokratin anlayışına bakın. Sanki ilkel çağda yaşıyoruz. İlkel çağın insanları bile dönemlerindeki sorunları çözebilmek için kendi bilgi ve deneyimleriyle ilreye dönük birşeyle bulmaya çalışırken, N. Ayanoglu ise emperyalizm çağında, bilim ve tekniğin alabildiğine ilerlediği bir çağda tıp aletlerine, bununda ötesinde tıp bilimini küçümseyici konuşmaları yapıyor.

Aslında onun konuşması kendi ideolojisi ile çelişmemektedir. Onun görüşü, insanlığa hizmet götürmek değil. hangi kurumu hangi yasayla işletirsem oradan daha çok kâr getirir anlayışdır. Onlar için, kendileri dışındaki insanlar hiç bir değer taşımaz. Sadece sırtlarından vurgun vurdukları değer-siz birer metadır. Kâr getirdikleri oranda ölmeyecek kadar iş güçleri sayesinde geçimlerini sağlarlar. Fakat işe yaramaz hale geldikten sonra tekrar yaşama kavuşturma anlayışı yerine, hastaya kendi imkânları ile baş başa bırakmaktır. Hasta insan fazla üretim yapamaz. Yapamadığı için de (aynı zamanda onun yerine dışarıda binlercesi asgari ücretle çalışmaktayken) niye hasta biri ile ilgilenisin. Para harcansın?

Evet, komprador burjuva ve toprak ağaları insan ve insan sağlığı hakkındaki kabaca görüşleri bunlardır. Yine burjuva basınıni takip ettiğimizde, yasayla ilgili çelişkili haberler okunmaktayız.

"Bu yasanın ön gördüğü yerde görev yapacak bir asistanın ayda eline 12 bin, 14 bin TL. geçecek. Bugünkü hayat şartlarında ekonomik ve siyasi krizlerin istikrarsız olduğu bir ülkede, bir insanın geçimi için ayda alacağı 12-14 bin Lira ne işe yarar? Bu soruya böyle yanıt verirsek ne kadar çelişkili olduğunu net bir şekilde görürüz.

Günaydın gazetesinin ekonomi sayfasında bugünkü şartlarda normal bir ailenin mutfak masrafı 16-20 bin TL. arası değişirken, sadece 12-14 bin TL. ile geçinen bir aile ne yapsın? İnsan, dünyada sadece yemek için yaşamaz.

Hayatını sürdürmek için yemek yer, yemek, içmekten başka insan siyasi, kültürel, sanatsal yönden gelişmeye ihtiyacı vardır. Fakat bugünkü düzenin anlayışına göre, bırakalım biz diğer faaliyetlerimizin gelişmesini yarı aç, yarı tok yaşamaktayız.

İnsanın diğer çelişkili bir yönü Türkiye'de kamu hizmetlerinde görev yapan sadece doktorlar mıdır? Kamu hizmetlerinde çalışan sadece doktorlar olmadığına göre, niye diğer kamu görevlileri de bu "hizmete" tabi tutulmuyorlar. Evet, doktorların tepki gösterdikleri haklı yönlerden biri daha. Türkiye sanki her yönüyle kalkınmış bir ülke, sadece sağlık örgütü yetersizmiş gibi, diğer kamu kesiminde çalışanlara dokunulmuyor. Zorunlu hizmet yasası ile sağlık alanında çalışan elemanlar arasındaki husursuzluk alabildiğine artmıştır.

Doktorlar bu yasaya tepki olarak istifa ediyor ve muayenehane açıyor, zaten yetersiz halde olan doktorların da istitmeleriyle hastanelerde kuyruklar uzadıkça uzuyor. Ve sayın N. Aydınoğlu'da "halkımıza sağlık hizmeti" götürüyor.

Sağlık alanındaki huzursuzluğun kaynağını bulmak için iki yıl geriye bakmalıyız, evet, o zamanda Full-Time yasasıyla tüm sağlık ekibini halka "hizmet için" çıkarmışlardır. Devletin şimdiye kadar uygulamış olduğu yanlış sağlık politikası, her hükümet değişikliğinde yeniden, yeniden çalakanmaya giden sağlıkçılar Full-Time yasası ile iyice çalkalanmıştır. Full-Time dolu zaman demek, yani 8 saatin dışındaki çalışmaya ek ödenti (mesai) verilir.

Bu yasa tüm sağlık ekibine 36 saatlik nöbeti getirmiştir. Bu yasa! haftalık çalışma saati 46-48 iken diğer kesimlerde) sağlıkçılarsa bu yasayla 72 saat çalışmaktadırlar. Her şeyin ötesinde sağlık hizmetini götürenler çok hassas, dikkatli, azami derecede kuvvetli ve sağlıklı olması gerekir.

Geceli gündüzlü 36 saat nöbet tutan bir insanı Türkiye şartlarıyla (ekonomik, siyasi) hastasına ne derecede faydalı olur? Bizde ortalama 100 hastaya 1 hemşire düşüyor. Bu hastaların hepsini normal kabul edelim. Hemşire arkadaş bu 100 hastadan sadece ikisi ile ilgilenir, tüm nöbeti boyunca, iki hastayı ameliyatlara olarak kabul edersek, ameliyatlara hastaların T.A. ve nabız, ateş ve serum takiplerini her 19 dakikada bir kontrol etmemiz gerekiyor. Tabi hasta normal seyir ediyorsa. Genellikle ameliyatlara vakalar ilk bir hafta içinde normal seyir etmezler. Ve bizim hemşire arkadaş böyle bir nöbetten çıkıp, yorgun, argın ertesi günü yeniden normal çalışmasına devam etmesi gerekecek. Full-Time yasasına göre böyle bir insan, görevinde acaba ne derecede başarılı olabilir? Ama biz bugünkü düzende şartlar ne olursa olsun çalışmak zorundayız. Sayın Necmi Ayanoglu "isteyen çalışır, istemeyen çalışmaz" diyor. Onun için hava hoş. Geçim sıkıntısını çeken, baskı zulüm gören bizleriz. Full-Time yasası sağlık emekçilerine baskıdan, zulümden başka bir şey getirmemiştir. Getirmedikleri bilindiği haldede nasıl oluyor da komprador burjuvazi ve toprak ağaları ondan daha ağır şartları getiren Zorunlu Hizmet Yasasını çıkarıyor. Bu ne cesaret! Bu ne cüretkârlık!

Bizler, dağınık ve örgütsüzlüğümüzü muhafaza ettiğimiz müddetçe, burjuvaziden daha çok zorunlu hizmetler alınız. "Hak verilmez, alınır" diye bir deyim vardır. Artık komprador burjuvazinin gerçek yüzünü iyi görmeliyiz. O hiç bir zaman bizlerin iyi yaşamaları için uğraşmaz. Onun amacı, fazla çalıştırıp, fazla kâr sağlamaktır.

Bizler sağlık emekçileri olarak her şeyden önce şu soruları kendimize sormalıyız. Biz şimdiye kadar ne yaptık? Bundan sonra neler yapmalıyız? Ve amacımız ne olmalı? Biz sağlık emekçileri olarak şimdiye değin bir şey yapmış sayılmayız. Burjuvazi bizi futbol topu gibi istediği yerden alıp, istediği yerlere verirdi. İstedigi yasayı da çıkardı. Ve biz, anti-demokratik uygulamalara karşı hep susmayı tercih ettik. Neden? Çünkü biz sağlık emekçilerinin üzerinde diğer kesimlerden daha çok yoz burjuva kültürünün etkisi vardır. Çünkü çalışma tarzımız, üretimden kopuk bir çalışmayı getirmektedir. Fakat çalışma tarzımız ne olursa olsun, kendimizi yenilememiz objektif şartların gerisinde kalmamamız gerekir. Bizler her şeyden önce iş yerlerimizde anti-demokratik uygulamalara karşı birleşmenin, yeni haklardan ziyade (amacımız ileriye dönüktür) kazanılmış olan haklarımızın korunması için uğraş vermeliyiz. Mücadelemizi örgütlü ve bilinçli olarak yaparsak başarılı oluruz. Bugün açık olan Tabibler Birliği, Türk Hemşireler Dernekleri vardır. Bu dernekler aracılığıyla kamuoyuna tepkimizi duyurabiliriz.

YÖK çıkarıldı. Fakat kamuoyu YÖK'e yöneltmiş eleştirilerle çalkalanıyor. Bu yasa tamamen değiştirilmezse bile düzeltilebilir. Bizde sağlık emekçileri olarak her şeyden önce kendi aramızdaki birliği oluşturup, derneklerimiz vasıtasıyla, yasaların getirmiş olduğu haksızlığı ortaya koyup, ekonomik ve demokratik haklarımızı korumalıyız. Kamuoyunun dikkatini bu noktalara çekmeliyiz.

Biz bir şeylerden yakınıyorsak ve düzeltilmesini istiyorsak amacımız olan şey için tüm etkilenenler olarak çaba göstermeliyiz.

Maalesef birlikte bilinçli hareket etmek, örgütlü olarak sesimizi çıkarmak, sağlık emekçileri için şimdiye değin geçerli olmamıştır. Bunun bir nedeni de ülkemizde, kamu kesiminde çalışanlar arasında, en iyi ücreti alan ve toplumuzda belirli bir saygınlığı bulunan doktorlar grubu, bu konularından dolayı diğer sağlık emekçileri ile birlikte hareket etme zorunluluğunu hissetmemişlerdir. Doktorlar "hastane olmazsa muayenehane açarız" düşüncesiyle hareket etmişlerdir. Fakat şu an içinde bulunduğumuz durum örgütlülüğümüzü, bilinçli birliğimizi acilen ön görmektedir. Şunu iyi kavramalıyız ki, bizler ne kadar dağınık olursak burjuvazinin baskı kanunlarını, ensemizde daha şiddetli olarak hissedebiliriz. Çünkü onların parolası "böl, parçala, yönet" tir. Bizimde sloganımız şu olmalıdır: Bilinçli ve örgütlü bir şekilde ortak düşmanımıza karşı ortak tavır almalıyız.

Biz devrimciler yaşam koşullarımızı düzeltmeyi ve değiş-

PARTİ VE DEVRİM ŞEHİTLERİNİ ANIYORUZ

**ZEKİ ŞERİT
ALİ YILMAZ
RACİ YILMAZ
VEYSEL UYAR
ERDOĞAN TEKİN
YOLDAŞYAR ÖLÜMSÜZDÜR**

ALİ YILMAZ VE RACİ YILMAZ YOLDAŞLAR KİMLERDİR, PATRON AĞA DEVLETİNİN RESMİ GÜÇLERİ BU DEĞERLİ HALK EVLATLARINI NEDEN KATLET-Tİ?

ALİ YILMAZ yoldaş yoksul köylü kökenli olup Kürt ulusuna mensup bir işçi ailesinin çocuğudur. Yoldaş yaşamı boyunca Türk hakim sınıflarının milli zulmünü omuzlarında hisetmiş, yoksul Kürt köylerine yapılan baskı, zulüm ve işkenceyi görerek büyümüştür.

O bu baskı, zulüm ve işkenceden kurtulmanın tek kurtuluş yolunun DHD (DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ) ile olacağını, devrimin olabilmesi için çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın TKP/ML'in saflarında birleşerek olabileceğine inanarak partimiz TKP/ML'in saflarına katılmış, kısa sürede çelişkanlığı, fedekârlığıyla cesur ve kararlılığıyla kendisini kabul ettirmiş, komünist bir mücadelenin başarıya ulaşabilmesi için, komünist partisine üye olmak, onun siyasi görüşlerini, program ve hedeflerini hayata uygulamakla ocağı inancıyla daha genç yaşta iken partimiz TKP/ML'e üye olmuştur. O proleter yaşantısıyla, alçak gönüllülüğüyle kısa sürede halkla kaynaşmış, halkın sevgisini ve sempatisini kazanmıştır. O bu mücadelesini askeri alanda da başarıyla sürdürmüş, partimizin askeri kolu olan TIKKO'nun içinde örnek bir gerilla komutanıydı.

O, bu görevlerini laikıyla yerine getirirken, mücadelesi boyunca yalınlığa, korkaklığa, pasifizme karşı amansızca mücadele ediyordu.

O, bu mücadelesi boyunca parti içinde, parti düşmanı oportunist, revizyonist, anti-M-L görüşlere karşı partimizin komünist çizgisini savunmuştur.

O, partimizin kamprador-patron ağa devletinin resmi, sivil mevzilerine karşı kazandığı zaferde büyük fedekârlıklar göstermiştir.

O, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın göz nuru ve alın teri üzerinde saltanatlarını sürdürüp aynı zamanda azgın halk düşmanlığını elden bırakmayanların korkulu rüyasıydı. O, devrime, halka, yüce komünizme olan inancıyla proletaryanın kırmızı bayrağına hiç bir leke sürmeden daima yükseldi den tuttu.

Yoldaşımız kötü bir kaza sonucu yaralanmış, düşman yoldaşımızın bu yaralı halinde istifade ederek, yoldaşımızı 30 Kasım 1978' ele geçirmişlerdir. Yoldaşımız bu yaralı halinden kısa sürede sıyrılmış, düzelmeye başlamıştı, ancak patron ağa devletinin resmi faşist güçleri yoldaşımızı en aşğılık işkencelere tabii tutarak günlerce süren işkencelerden sonra, yoldaşımız işkencede ölümü kucaklayarak proletaryanın kırmızı bayrağına leke sürmedi. Ser verip, sır vermedi. Düşmanın hevesleri kursağında kaldı.

Yoldaş, sen rahat uyu. Halkın ve yoldaşların bıraktığın o zengin mücadele ruhunu yaşatacaktır.

RACİ YILMAZ yoldaş Orta-Karadeniz yöresinden olup mücadelesinin ilk yıllarında partimizin gençlik teşkilatında çalışmış, gençliğin akademik, demokratik mücadelesinde en saflarında yer almıştır. Yoldaş çalışkanlığı, fedekârlığıyla engin sorumluluk anlayışıyla, işçi sınıfı ve emekçi halkımıza karşı daha büyük fedekârlıkların bilincine varmış ve giderek bütün zamanını devrimci mücadeleye adanmıştır.

1. Parti Konferansı'ndan sonra TKP/ML'e üye olan RACİ yoldaş, kamprador patron ağa devletinin sivil ve resmi güçlerinin korkulu rüyası haline gelmiş ve ondan öcü gibi korktuklarından onu "ikinci İbrahim" olarak adlandırmışlardır. RACİ yoldaş parti içinde tüm Parti yıkıcı hiziplere karşı tutarlı ve ilkeli mücadele yürütmüştür. O, keskin halk savaşı

İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın kurtuluşu uğruna, DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ mücadelesinde partimiz TKP/ML'in şerefli üyeleri, yiğit halk savaşıçılarını devrimin kızı bayrağına sardık.

Komprador patron ağa devleti, DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ mücadelemizde onlarca yiğit halk savaşıçısını, komünisti katletti. Bu onların korkularının bir sonucudur. Onlar sanmasınlar ki bu mücadele duracak. Bu mücadele tüm engelleri aşarak, devrimle taçlanacaktır. Bu kan denizinin ifkunda kızıl bir güneş doğacaktır.

ZEKİ ŞERİT YOLDAŞI ÖLÜMÜNÜN 5. YIL DÖNÜMÜNDE COŞKUyla ANIYORUZ

Bundan 5 yıl önce İstanbul-Altiyol'da faşist devletin vurucu timleri tarafından alaca karanlıkta kaldığı evde kuşatılan M. ZEKİ ŞERİT yoldaş teslim olmadı. O, halka ve devrime bağlılığın verdiği inançla son kurşununa kadar direndi. Yaralı olarak ele geçirilen M. ZEKİ ŞERİT yoldaş yaralı halde günlerce süren işkencelerde ölümsüzleşti. O, ser verdi, sır vermedi. O, "YAŞASIN DEVRİM", "GERİLLALAR ÖLÜMSÜZDÜR" şiarlarını atarken yoldaşlarına ve gözbebeği partisine zarar verecek tek kelime söylemedi. Onu ama yenemediler. ZEKİ yoldaş halkımızın gönlünde ve partimizin mücadelesinde yaşıyor ve yaşayacaktır.

KİMDİR M. ZEKİ ŞERİT YOLDAŞ

O, yoksulluğun, ezilmişliğin kınıyla 1969-1970 gençlik içerisinde devrim kavgasına katıldı. Daha sonra TIKP saflarında yer aldı. TIKP içinde İBRAHİM KAYPAKKAYA yoldaş önderliğinde dalgalandırılan M-L'in bayrağı altında mücadele ederek daha sonra TKP/ML saflarında yer aldı. O, döneliğin, hainliğin, kavga kaçkınlığının kol gezdiği 12 Mart şartlarında mücadelenin, onurun ve halka bağlılığın bayrağına sarıldı. Onu yüceltti. O, en zor şartlar altında da M-L'e, devrim davasına inancından bir şey kaybetmedi. 1973 yılında kaldığı evin sarılması üzerine 5,5 saat çatışarak direnen M. ZEKİ yoldaş yaralı olarak ele geçti. O, faşist mahkemede halkımız üzerindeki sömürü ve baskıyı teşhir etti.

M. ZEKİ yoldaş cezaevinde kaldığı sürece sınıf mücadelesini takip etti. Devrim mücadelesine daha yararlı olmak için dışarıya çıkmanın yollarını aradı. O, kalmakta olduğu Ankara Merkez Cezaevi'nin duvarlarına "BU DUVAR, BU DUVARLARINIZ VİZ GELİR BİZE" diye yazarak cezaevinden kaçtı. O partimiz yönetici kademesini, partimizi yıkmak için bir aracı olarak kullanan KK Hizibi'ne karşı mücadelede en ön saflarda yer alan M. ZEKİ yoldaş, yakalandığı 1977 sonuna kadar partimizin aşgari ve azami görüşleri temelinde canbedeli, onurlu bir mücadele yürüttü. O, bu mücadelede ölümsüzleşti. Onu kalbimize, bilincimize gömdük.

M. ZEKİ ŞERİT YOLDAŞ ÖLÜMSÜZDÜR !

İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın kurtuluşu uğruna, DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ mücadelesinde partimiz TKP/ML'in şerefli üyesi, yiğit halk savaşıçıları ALİ YILMAZ ve RACİ YILMAZ yoldaşları Aralık ayı içinde devrimin kırmızı bayrağına sardık.

İşçiler, Çeşitli Milliyetlerden Çilekeş Halkımız!

çığırtkanlığıyla partiyi yıkmaya çalışan "Kır Kaçkınları Hizi"ne karşı olduğu gibi 2. Parti Konferansı'nda görüşleri naklünü edilen YD lüzibine karşı da partimizin M-L görüşlerini inatla savunmuştur. 2. Parti Konferansı'ndan sonra M-L'i öğrenme maskesiyle halkımızı faşist cuntanın amansız saldırısına karşı baş başa bırakarak sıcak köşelerine çekilen bu kavga kaçkınlara karşı yürüttüğü siyasi ve ideolojik mücadeleden dolayı bölge konferansında: 2. Konferans'a delege olarak seçilmisti.

2. Konferans öncesi resmi faşistler tarafından pusuya düşürülen RACİ yoldaş, savunmasız olmasına rağmen, ondan öcü gibi korktuklarından onu kurşun yağmuruna tuttular. Komprador-patron ağa devleti, DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ mücadelemizde onlarca yiğit halk savaşıcısını, komünisti katletti. Bu anlığın korktuklarının bir sonucudur. Onlar sanmasınlar ki bu mücadele duracak. Bu mücadele tüm engelleri aşarak devrimle taçlanacaktır. Bu kan denizinin ufkunda kızıl bir güneş doğacaktır.

ALİ YILMAZ VE RACİ YILMAZ YOLDAŞLAR ÖLÜMSÜZDÜR !

KAHROLSUN FAŞİST CUNTA !

VEYSEL UYAR VE ERDOĞAN TEKİN YOLDAŞLAR ÖLÜMSÜZDÜR

Aralık ayı başında VEYSEL UYAR ve ERDOĞAN TEKİN yoldaşları proletaryanın kızıl bayrağına sardık. Bu iki

ERKEN EMEKLİLİK YASASI HALKIMIZ ÜZERİNDE ÇOK YÖNLÜ BİR SALDIRIDIR

12 Eylül askeri faşist darbesiyle halkımız üzerindeki baskı ve sömürü katmerleşti. Dünya bankası ve IMF gibi emperyalist kuruluşlarca Türk hakim sınıflarına dikte ettirilen 24 Ocak kararları ve faşist cuntanın azgınlaşan saldırıları sonucu binlerce işçi ve memur iş yerini kaybetmekte, işsizler ordusu çıg gibi büyümekte, işçi ve memurlar fiat artışlarının çok çok gerisinde kalan ücretlerle, süngü zoruyla çalıştırılmakta, binlerce esnaf iflas etmekte, binlerce küçük ve orta çapta işyeri kapanmaktadır. Yani faşist cunta halkımızın her kesimine karşı çok yönlü bir saldırı seferberliği içindedir.

T. Özalin "hallerine ağlayasım geliyor" dediği memurlarda faşist cuntanın çok yönlü saldırılarına maruz kalmaktadır. Cunta tarafından genel Müdürlüklere, valiliklere, belediye başkanlıklarına atanan emekli general ve subaylar, dairelerde tam bir kışla disiplini uygulanmaktadır. Resmi rakamlara göre 12 Eylül'den bu yana 6200 öğretmen olmak üzere 18 500 memur açığa alınmış ve bunlardan 6 500'ü tutuklanmıştır.

Memurlar üzerindeki baskılar bununlada bitmemekte, yeni yeni çıkarılan ve uygulamaya konulan personel yasası disiplin hükümleri, erken emeklilik yasası vb. ile dahada yoğunlaşmaktadır. Faşist cuntanın bir taşla iki kuş vurmaya -hesapladığı "Erken Emeklilik Yasası" nedir?

Hizmette 10 yılı doldurmuş, 50 yaşını geçkin memurlarla hizmette 20 yılını doldurmuş memurlar 31 Aralık tarihine kadar erken emeklilik için baş vurdukları taktirde % 25 emeklilik ikramiyesiyle emekli olabilecekler. Üç bakandan oluşan bir komisyon yapacağı tarama ile zorunlu emekliye ayıracığı memurlara ise % 15 emeklilik ikramiyesi verilecektir. Bu üç bakandan oluşan komisyon, daire müdürlüklerinden gelen raporlarla birlikte emeklilik ihracatlarını inceleyerek istediklerini emekliye ayıracaklar, istemediklerini görevde bırakacaklardır.

Faşist cunta bu yasa ili neleri amaçlamaktadır ? a) 24 Ocak Kararlarına uygun olarak devlet harcamalarını kı bütçe açığını azaltmayı hedefliyorlar. Faşist cunta bu azaltmayı esas olarak halka hizmet götüren eğitim, sağlık vb. sektörlerdeki personel sayısını azaltmakla sağlayacaktır.

b) Faşist cunta bu yasayı memurlar içinde bulunan demokrat,devrimci,yurtsever memurları tasfiye aracı olarak kullanacaktır.

ölümsüz devrim neferini, yiğit halk savaşıcısını yüzlerce devrimcinin kanyla sulanmış, üzerinde nice yiğitlik destanları yaratılmış, onurun zedelenmediği, mücadele ateşinin sönmeyişi Dersim topraklarına gömdük. Bu topraklar ki, daha şimdiden SÜLEYMAN'LARA, VEYSEL'LERE, ERDOĞAN'LARA gebe filizlerle donanmış, süslenmiş. Zalim kopardıkça filizleniyor, zalim kırdıkça büyüyor.

Dersim'in bu iki evladı elde silah gece gündüz, kara-kış, soğuk demeden devrim için, halk için, partileri için can bedeli bir uğraş harcararak Türkiye devrimine hizmet ettiler. Fedakârlılığıyla, çalışkanlığıyla halkın sonsuz güvenini almış olan bu iki halk savaşıcısını, Dersim'li emekçiler savaşımları için devrim kervanına katmışlardır.

İşte bu yiğit halk savaşıcıları, Aralık ayı başında Ovacık'ın Küllükuşağı köyünde faşist askeri güçlerce sarıldılar. Elde silah yiğitçe direnen yoldaşlarımız kendilerinden çok çok üstün silah ve güçlerle gelen faşist güçlere ağır kayıplar verdiler. Bir assubay ve bir askerin öldüğü çatışmada, bir çoğu da yaralandı.

VEYSEL UYAR ve ERDOĞAN TEKİN yoldaşlar; kurtuluşun yolunu kanlarıyla suladılar. Bu kan denizinin ufkunda kızıl bir güneş doğacak, komprador patron ağaların saltanatları yıkılacak, işçi sınıfı önderliğinde halk iktidarı kurulacaktır. Bu mücadeleyi ne emperyalistler ne de onların çeşitli kılıklardaki uşakları engelleyemeyecektir.

c) Esas olarak ABD emperyalizminin güdümünde olan faşist cunta, bu yasayla devletin üst kademelerinde bulunan - hakim sınıfların diğer kesimlerinin bürokratlarını temizleme sahası bulacaktır.

Memur ve Öğretmen Arkadaş.

Baskılara, sömürüye sessiz kalmayalım. "Bana değmeyen yılan bin yıl yaşasın" anlayışı bizleri hakim sınıfların uysal köleleri haline getirecektir. Baskılar her gün dahada yoğunlaşacak, boynumuzdaki ilimik her gün daha fazla sıkılacaktır.

Bu duruma dur demek için ÖRGÜTLENELİM. Mesleki - örgütlerinize sahip çıkalım. Sendikal mücadelemiz için mücadele edelim. Birleşelim, Örgütlenelim, sesimizi yükseltelim. Daha fazla ücret talep edelim. Tüm emekçilerle dayanışmaya girelim.

Gücümüz Örgütümüzdür, Birliğimizdir. Kurtuluşumuz ancak ve ancak İşçi sınıfı-önderliğinde gerçekleşecek olan DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ ile mümkündür...

Neyse, bir süre sonra tutuklanarak çeşitli illerden gelen "Özgürlük Mahkûmları"nın toplandığı askeri cezaevine getirildik. Bir aylık bir süreden sonra daha uzak ve daha çok illerden gelenlerin toplandığı başka bir cezaevine getirildik. Burası cezaevi falan değildi. Yine değişik bir Tuvaleti koğu denilen yerde kâğıt üstüne yaptığımız, yine suyun ve ekmeğin özlemini çektiğimiz, gök yüzünü hiç bir delikten göremediğimiz bir bodruma tıkılmıştık. Yine dayandık. Yılmadık. Bu dört ay zarfında yıldırım için yaptıkları zorbalıklar onlarda kaldı. Bizim kinimiz, bizim tecrübelerimiz, dayanma gücümüz arttı. Şimdi daha bilinçli, daha güçlüyüz ve inancımız tam.

Zafer er-geç emekçi halkın olacaktır!

Çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı yapılan işkencelerin ve dökülen kanların hesabını PATRON AĞA DEVLETİNİ yerle bir ederek soracaktır.

YAŞASIN HALK SAVAŞI!

YAŞASIN PARTİMİZ TKP/ML VE ÖNDERLİĞİNDEKİ TİKKO-TMLGB-TMLKB !

ELEŞTİRİ – ÖNERİ VE ÖZELEŞTİRİ KÖŞESİ

Değerli Yoldaşlar:

Genel olarak devrimci hareketin özel olarak da partimizin verdiği darbeler küçümsenemez. Partimiz sınıf mücadelesinin bu zor ve çetin koşullarında yenilen bu darbelerin açtığı yaraları sarmak, hatalarını, ideolojik zaafılarını tespit etmek, gelinen aşamada ortaya çıkan olumsuzlukların dayandığı kaynakları ve gelişimi tahlil edip, daha temkinli, daha emin ve daha ayakları sağlam yere basacak biçimde hareket etmek zorundadır. Elbette bunun kısa süreli değil uzun süreli bir iş olduğunu belirtmeliyiz. Aynı zamanda da gücü oranındada dışı karşı mücadeledeki görevleri yerine getirmeye çalışmaktır. Bu görevlerden en önemlilerinden biri, kitlelere ideolojik ve siyasi önderlik yapmak, faşist cuntanın, başta işçi sınıfı ve yoksul köylüler olmak üzere toplumun diğer ezilen sınıf ve tabakalarına karşı yönelttiği barbarca saldırı, zulüm ve açlığa, sefaletle sürüklemeye, zindanlara doldurmaya karşı sessiz kalmamak, ileride doğması kaçınılmaz kitle mücadelelerine hazırlanmaktır. Elbette mevcut gücümüz bütün bu görevleri layıkıyla yerine getirmeye yetmez. Ancak M-L'in ilkelerini günün somut koşullarına uygulanmış taktiklerini iyi kavrayıp enerjimizi daha fazla yükseltirsek üstesinden gelmememiz için bir neden yoktur.

Bu da yine önemli ölçüde, partimiz önderliğinin yürütülmesini zorunlu kıldığı "ideolojik kampanya" ile ilgili kararını ve kampanyanın esas olarak hedeflediği yanlış çalışma tarzı ile doğru çalışma tarzının ayırd edilip hayata mutlaka uygulanmasının başarısına bağlıdır. Bu genel perspektif içinde düşünülmesi gereken bir kitle yayımının çıkarılması, dağıtılması ve ideolojik, siyasi görevlerini yerine getirmesi oldukça önemlidir. Bugüne kadar çıkan bu yayımın siyasi seviyesinin

ne kadar geri olduğu hepimizce bilinmektedir. Deme hitap ettiği kitlelere ideolojik ve siyasi olarak canlı tutma, onlara yol göstermesini istiyorsak sırf "çıkışında olursa olsun" anlayışında değilisek İKK'na haber, yazı ne le, ideolojik ve siyasi olarak kitlelere yol gösterici yazmalıyız. Bu konuda daha önce Yazı Kurulu adına yayınlanan "Gazetenin Önemi" üzerine yazıyı okumalıyız. Gazetede sadece yazı yazmakta yetmiyor. Gazetede çıkan yazı eleştiren,veyahut önerilerde bulunan yazılar'da yazılma. Gazete ile okuyucular arasında canlı bir dialog kurulma. Bu köşede Yazı Kurulu hatalı şeylerin özeleştirisi yayınlayacaktır.

Biz Yazı Kurulu olarak bir konuyla ilgili gelen yazıları hatlarıyla olumlu gördüğümüzde yayınlayabiliriz. O yazı düzeltmek yerine, o yazıdaki hatalı veya düzeltilecek noktaları Yazı Kurulu adına eleştirerek yayınlamayı daha doğarmekteyiz. Hatta zaman zaman esas olarak olumsuz görüşümüz yazılarında imkanlar ölçüsünde eleştirerek yayınlıy anlayış olarak doğru bulmaktayız.

İKK'nda daha faal yazı yazacak ve özel olarak görev alacak-yetenekli yoldaşlara'da oldukça ihtiyaç vardır. nuda öneri getirip kısa zamanda ilişki kurulmalıdır. A resim, karikatür, ve genel teknik bilgisi olan arkadaşları aynı şekilde acilen ihtiyaç vardır.

İKK'na haber yazarken polisin okuyucularımız ve devciler üzerindeki azgınca baskı ve takibati göz önünde buldurarak haberle ilişkin yer ve kişileri uygun bir biçim kamufle etmeyi düşünmeyi'de ihmal etmeyiniz.

Y A Z I K U R U

FAŞİST CUNTA İNSANLIK DIŞI İŞKENCELERE DEVAM EDİYOR

Tekmelenen kapı gürültüsüyle uyandım, gecenin 12'sinde. Sanki terk edilmiş bir hana giriyordu soyguncular Geldiler kanlı silahlarıyla, yatağında "esir" aldılar beni Şaşırmadım, bir gün geleceklerini biliyordum.

Türkiye Cumhuriyeti kurulu alışıktır halkımız zaptiye dipçigine, ev baskınlarına, Ahırdan ineklerin, evde işe yarar ne varsa damda kiremitine dek götürülüşüne, alışık halkımız.

Anlatılır bizlerde bilinir. Onun için şaşırmadım hiç. İçimden olur böyle şeyler dedim. Olan oldu, yediğim dipçik ve joplara da eyvallah dedim. Çıkarıldım evin başına. Evi saran jandarmalar duvara dayadılar beni. Bekledim iki saat. Dolmuşlardı her odaya ayrı ayrı, tam 6 araba asker, polis.

Didik didik ettiler, anamın ceyzine, işlediği yazmanın içine bakıncaya dek velasıl aramadık şey komadılar ve buldular bir kaç kâğıt, bir kaç mektup. Zabıt tuttular. Ardında yola koyuldu askeri konvoy. Tepelere doğru. Yolda "şüpheli" komşularımızda arama bahanesiyle dipçiklenerek dövüldüler. Bu şekilde vardık yolun sonuna. Bir kaç nöbetçi ile bıraktılar beni arabada. Postallılar yumuşak toprağı ezerek vardılar istedikleri yere. Yine feryatlar geliyordu karanlıktan. Arkasından geceyi yırtan makinalı tüfek sesleri. Neydi, nereye yöneltilmişti namlular? Boşu nu harcanıyordu mermiler? Yoksa çalışmaları mı taranıyordu? Olur ya bir "komünist" bulunabilirdi. Yoksa, yoksa aradıklarını bulmuşlar mıydı? Sonunda gerisin geriye döndüler. Dizildi Renolar şehre doğru. Vardık.

Aldılar beni işkence odasına. Önce yorgunluklarını giderdiler, soru yok, sadece jopladılar. Doymuş olacaklar ki tekme tokat girdiler. Bayıldım. Ayıldığımda yerdeydim. Sorular sorulmaya başlandı. Pek anlıyamıyordum zaten sorduklarını. Kafam evdeydi, evdekilere ne yapmışlardı? Ağlıyorlardı ben dışarıda bekletilirken. Sonra dağdan kimlere kurşun sıkılmıştı, öldürülmüş müydü arkadaşlar, ne yapmışlardı onları? Ama

yine de "arkadaşların nerede?" dediklerini duydum. Sordum. Demekki yaşıyordu arkadaşlar, yakalanmamışlardı ne de emin değildim. Olur ya belli olmaz. Yine vurmaya başladılar ve soruyorlar. "Arkadaşların kimler, neredeler, sözün kurtulursun, yoksa öldüreceğiz seni. Kaçarken vurdu mek zor değil." gibi palavralar. Yine de böyle bir kale yapabileceklerini aklımdan geçirmiyorum değil. Ama h öldüreceklerse zaten öldürecekler. Ölüsem devam için filmle yığıtçe ölürüm. Konuşmak yok. Sır vermek ihanet. Bizde yok o anlayış. Arkadaşları ele vermek yok, ölümlü olsa başucumda. Bu inançla sapa sağlamdım. Ayakta durmakla beraber yenilmedim. Üç veya dört kez bayılıtlar. En sonunda ara verildi. Ruhi dengem bozulmuştu. Bittiler. Sonra attılar beni bir çöplüğe. Yalnız değildim. Geri yaşlı kişiler vardı. Küçük çöp deposunda sıkışık. Sardılları, tedavi ettiler. 4-5 günde azıcık topladım kendimi. I sonra ilçeden ile naklettiler. Bir ay kadar bekle etkisi hala vardı içimde. Rahatça oturup kalkamıyordum organlarımı tahrip etmişlerdi iyice. Bu süre zarfında el birliğimiz, çıkanlar çıktı, kalanları yeni sürprizler beklidu.

Evet, bir akşam etraftaki ışıklar söndürüldü. Çıt yok. I rıda bir araba sesi ve maskeliler. Her akşam beşer, onarmizi alıp götürdüler. Nereye götürdükleri, ne oldukları değil. Gidenler geri dönmüyor, geri getirilmiyordu. Sayorumlar vardı, değişik değişik. Artık pek kimse kalmıbulunduğumuz yerde. Sıra bize geldi. Okundu künyemiz zildik karanlığa açılan kapının önünde beş kişi. En önde rıldı. Karanlığa çıktığımda iki el aniden kaptı, duvarı pıstırdılar beni. Önce gözlerim, sonra ellerim bağlandı. I Attılar beni bir arabaya. Sonra arkadaşlarda getirildi. koyulduk, yolda, yol boyunca dayak yiyerek ısındık. Ne fa gittiğimiz anlıyamadık bile. Engelli arazilerden baavaş, bazen hızlıca geçtik. Bir saatlik bir süreden sonra adurdu, bir yapıya girdik. Soğuk ve pis kokan bir yerdi sonra çığlıkları, bağırılırları duymaya başladık. İşkence odana götürülüyor olacaktık. Bizden önce getirilenler hala bağ

SANAT VE ŞİİR KÖŞESİ

na

Punta istasyonu

Yıl 1908

Anadolu fokur fokur kaynıyor
Amele ayağa kalkmış
Hallar yamandır
Limanlar madenler
Limanlar demiryolları
Adaleli kolların
Güvencesi altında
Grev kazanındadır.

Yıl 1908

Anadolu'um uyanıyor
Bilinci uç vermiş
Sancısı zehirden katı
Köylerinde gürültü var
Yer yer konuşuyor pusatı
Huzursuzdur, hınc küpüdür
Şahp ile ır, gelinleri, kızları
Dağlarında kartalları, bazları
Seher seher çığışan horozları

Huzursuzdur.

Yataktan kalkan aslanın
Yer yer horlanmasından
Memleketi soyanlar
İngilizler, Almanlar
Çar Rusya'sı, Fransızlar
Bankerler ile hırsızlar
Huzursuzdur.
Mermer saraylarında
Emperyalist maşaları
Göğsü nişan dolu
Çember sakal
Tüm rantıye paşaları
Husursuzdur.

Dansöz cigarasını banknotla yakanlar
Oynayan göbeklere binlikleri çakanlar
Ağası, tefecisi
Gerdan-göbek
Ense-kullak çetesi.

Yıl 1908

Memleketin sızıldayan bağrında
Fitne-fessat akrep yuvalarında
Ameleye, halka karşı
Kan kusturma planları çizildi
Harekete geçirildi kışlalar
Zaptiye merkezleri
Cellat kavasları
Grev kırıcıları.
Havada kan
Havada barut kokusu
Ölüm sessizliği var.

Yıl 1908

Aydın Hattında grev
Demir disiplin içinde sessizdir.
Zorbalık kınında yağlı bıçak
Ne var ki çaresizdir
Grev kırıcısı
Çıldırılmış bir lokomotif
Develi'de durduruldu
Raydan çıkarılıp
Kenarda susturuldu
Punta istasyonunda
Gerginlik had safhadadır
Mermiler namlularda
Pusuya yatmış
Şikârını gözetir
Parmaklar tetiklerde...
Punta istasyonunda

Makasçılar, ateşçiler
Gecçit ve had bekçileri
Gardöfrenler, tamirciler
Had ameleleri
Grevci kardeşlerini
Hapisten kurtarmak için
Harekete geçtiler.
Punta istasyonunda
Çatışma var
Şakırdıyor silahlar.
Tekerek altın kalan canların
Hatlardan donanların
Hasta iken işten kovulanların
Açların, çıplakların,
Grevci evlakları
Kavgadadır.
Bağrı açık
Alaflışek mermilerin önünde...
Punta istasyonunda
Dev bir amele yatıyor
Başı kan göleğinde
Yaralıların yanında
Upuzun.
Depolar alev alev
Asker tek mil
Çevre duman altında.
Yıl 1908
Karaya asker döküldü
Mecidiye zıhlısından.
Ege dağlarında ince bir duman
Havada silah sesleri
Yerde sıcak kan.
Karadeniz dalgalıdır
Zonguldak kıyısında.
Koca Nevşehir gambotu
Cellat gölgesi
Kayın dallarında kuşların sesi
Amandır ha amandır
Amele ayağa kalkmış
Haller yamandır.

Muzaffer Oruçoglu

md

ÜÇÜNCÜ YILDÖNÜMÜNDE KAHRAMAN MARAŞ KATLIAMINI LANETLİYORUZ

21 Aralık 1978'de başlayarak bir hafta süren K. Maraş katliamında MİT, Kontr-Gerilla gibi resmi faşist cinayet örgütleri, MHP ve yan kuruluşları gibi sivil faşist cinayet şebekeleriyle el ele 21 Aralık 1978'den başlayarak bir hafta boyunca sürdürdükleri kitle katliamında yüzlerce kişi öldürüldü. Bu katledilen arasında, kundaktaki bebeler, hamile kadınlar, altmışlık ninerler, dedelerde vardı. Bu katliam emekçi halkımıza karşı teriplenmiş katliamların en iğrençlerinden bir tanesidir.

Türk hakim sınıfları yıllardır halkımızı dinlerine, mezheplerine, milliyetlerine göre bölerek halkımızı birbirine düşürmüştür. Bu politika emperyalizmin böl-yönet politikasının ülkemizdeki uygulanmasıdır. Yakın geçmişimizde bu katliamlar K. Maraş katliamıyla kalmamış, benzerleri Elazığ, Sivas, Malatya ve Çorum'da da tezgâhlanmıştır. Bu katliamlarda resmi faşist cinayet şebekelerinin yanında bugün göstermelik olarak yargılanan sivil cinayet örgütleri olan MHP: ülkücü örgütler de aktif olarak yer almışlardır. Bu katliamların eli kanlı sorumlularından bir 3-4'ü bu duruşmalarda tahliye edilmiş. Peyder pey tahliye edilmektedir. Zaten faşist cuntanın bu canileri yargılama diye bir meselesi yoktur. Yapılmak istenen halkımızın nezdinde kanlı elleriyle teşhir olan bu canilere karşı çıkıldığı imajı yaratılarak, halkımızın tepkisini törpülemektir. Bugün faşist cunta da halkımız üzerindeki baskılarını, katliamlarını

sürdürmektedir. Faşist cunta; eski tür katliam metodları açığa çıktığından, halkımızın engin tepkisini kazanacağını bildiğinden, yeni yeni metodlar uygulamaktadır. Mesela, Eylül ayı başından itibaren Dersim ve yöresinde binlerce asker ve vurucu timlerle sürdürülen operasyon, yapılan baskılar, işkenceler hiç te K. Maraş katliamını aratmıyordu. Bugün zindanlara dolduran onbinlerce, komünist, devrimci ve demokrata uygulanan baskılar hiç te 12 Eylül öncesini aratmamaktadır.

Eli kanlı faşist itsürüleri, omuzu kalabalık paşalar, işkenciler; şunu iyi biliniz ki, emekçi halkımızın iki eli er veya geç yakanıza yapışacaktır. Hiç bir faşist cinayet, katliam cezasız kalmayacaktır.

Hakim sınıfların birbirlerini göstermelik olarak yargılamaları bir sahtekârlıktır. Esas suçluları halkımız yargılayacaktır.

**-YAŞASIN ÇEŞİTLİ MİLLİYETLERDEN HALKIMIZIN
HALK DEMOKRASİSİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ !**

-KAHROLSUN KOMPRADOR-PATRON AĞA DEVLETİ !

tirmeyi her şart altında her zaman savunuruz. Şunun da iyi biliyoruz ki, bu düzen sürdüğü müddetçe, en demokratik haklarımız daima gasp edilecek, yaşam seviyemiz gittikçe sefilleşecektir.

İSTANBUL'dan Bir Gurup Sağlık İşçisi

DÜNYADA DURUM

Emperyalist ve sosyal-emperyalist blokların 3. dünya savaşı için giriştikleri kışkırtmalar, darbe tezgâhlamaları, kundaklama hareketleri dünya halklarının önünde gün geçtikçe teşhir olmaktadır. Bu blokların başını çeken Rus-sosyal emperyalizmi ve ABD emperyalizmi yerel savaşları kışkırtmak, açıktan veya gizlice müdahalelerde bulunmak, dünyaya hakim olmak için her türlü hile, komplo ve entrikaları çevirmek, santajlarda bulunmaktan geri durmamaktadır.

Emperyalist ekonomik sistemin kendi içindeki bunalımı ve çıkmazı onları daha da çılgınca saldırganlaştırmakta, doğal zenginlik kaynaklarına, ucuz iş gücüne sahip olana hırslarını artırmaktadır. Bu amaçlarını gerçekleştirebilecek hırsları, dünya pazarlarına hakim olan güç emperyalist güçlerin kaçınılmaz olarak yoğun rekabet, çalışma ve askeri çatışmalarını doğurmaktadır.

Bugün dünya halklarının ve tüm insanlığın kaderi ile aynayan özellikle en büyük iki emperyalist haydut kıyasıya silahlanmaktadır.

Emperyalist ülkelerin ucuz iş gücü ve ucuz pazar alanları olan emperyalizme bağımlı, geri bırakılmış ülkelerde yoksulluk, açlık ve sefalet boy gösterirken emperyalist haydutlar yılda 500 milyar Dolar silanlanmaya harcıyorlar.

Yine geri bırakılmış ülke halklarından 15 milyonu çocuk olmak üzere 50 milyon insan açlıktan ölüyor, ABD ve Rus-sosyal emperyalistleri sahtekârca "yoksul ülkelere yardım" edebiyatı yapmaktadır.

Yaşamını sürdürme savaşını veren 8 00 milyon insan salgın hastalıklarla yoksulluk içinde kırılmakta, sakat kalmaktadır. Ama öte yandan 22-23 Ekim günlerinde Meksika'da bir araya gelip sözde geri bırakılmış ülkeleri kalkındırma, yoksulluğa, açlığa, sefaletle çare için yardımda bulunma yüzüzlü günü de göstermekten geri kalmamışlardır.

Sosyal-emperyalistlerin de çağırıldığı, ama katılmadığı toplantının amaca dünya halklarının gözüne sis perdesi çekmek, ama öte yandan emperyalistlere bağımlı ve geri bırakılmış ülkelerin pazarlarını daha fazla sömürüye açmak içindi.

Bunun için uzman göndermek, özel sektörün yüksek faizli kredilerini vermek, dolayısıyla geri ülkelerde bağımlılığı ve köleleşmeye mümkün oldukça istikrarlı devam ettirme cürretkârlığını gösteren Reagan'ın konuşmaları açıktır.

Emperyalist ve sosyal-emperyalist sistemin kendi içindeki ekonomik bunalımın derinleşmesiyle çeşitli sosyal çalkantılara ve düzene karşı kendiliğinden kitlesel hareketlere sahne olmaktadır.

İşte İngiltere'deki kitlesel direnişlerin yakın geçmişte nasıl patlak verdiği dünya kamuoyunda görüldü. İngiltere'deki azınlıklar üzerindeki millî baskı, işsizlik, proletaryanın en alt kesimlerinin iş güvencesinin olmaması, ücretlerin düşüklüğü, hayat pahalılığına karşı genel olarak yoksul emekçi halkın katıldığı hareketler, kitlesel bir militanlığa sahipti. Pakistanlı bir göçmen ailesinin, ırkçılar tarafından ateşe verilmesini protesto eden hareketin kapsamı yukarıda belirttiğimiz temelde genişledi. Bunun karşısında "nazik ve kibar olan" İngiliz polisinin nasıl baskı yaptığı ve Thatcher hükümetinin nasıl faşist tedbir doğrultusunda adımlar attığı görüldü. Bugün İngiliz emperyalizmini tehdit eden baş sorun işsizliktir. İngiltere'de 3 milyonu aşkın işsiz olduğunu resmi istatistikler belirtmekte ve önümüzdeki yıl daha da artacağı söylenmektedir.

Yine Amerika'da, Almanya'da, Fransa'da işsizlik bunalımının önemli ölçüde derinleştiği rahatlıkla gözükmektedir. Almanya'da Türkiye'den giden işçileri yurtdışı etme tedbirleri ve Alman hükümetinin aldığı tedbirler çok kısıtlı demokratik haklarla hala bir burju demokrasisinin hüküm sürdüğünü gösteriyor.

ABD'de Reagan'ın başa geçmesiyle uygulanan "sıkı para

politikası" ve "ticaretin serbestleştirilmesi" ekonomideki bunalımla işsizlik, ABD emperyalizminin başına bela kesilmiştir. Zenciler üzerindeki millî baskıyla birleşen işsizliğin, ABD emperyalistlerini içten çökertebilecek önemli kitlesel hareketlere yol açması kaçınılmazdır.

Fransa'da sosyalizm adına başa geçen Mitterand tekeldi burjuvazinin temsilciliğinden başka bir şey değildir. Sosyalizm maskesini takarak işçi sınıfı ve emekçilerin "düzen değişikliği" isteklerine reformist biçimde yaklaşarak buhranın üstesinden gelmeye çalışıyor.

Amaçları, Fransa'daki emperyalist ekonomik sistemin doğurduğu bunalımdan, sosyalizmi sorumlu tutarak kitlelerin, emekçilerin kurtuluşunun sosyalizm olamayacağı düşüncesini yaygınlaştırmak, ve böylece uzun süre düzeni ayakta tutmaktır.

Sosyal-emperyalist cephede artan ekonomik bunalımlar, Polonya'nın somutunda patlak verdi. Ancak Romanya'da da bu bunalımların iraretleri belirmeye başladı. Gıdda maddeleri karneye bağlandı. Polonya'daki hareketin sosyal-emperyalist gedikte açtığı yaralar küçümsenemez.

Polonya olaylarından sonra bu olayın etkisini gösterebileceği ülkelere Doğu Almanya, Romanya, Çekoslovakya ve Macaristan'daki mahalle, fabrika ve işyerinde muhtemel Polonya olaylarına benzer gelişmelere karşılık KGB önderliğinde ajan ve muhbir ağı kuruldu. Sağlamaştırma çalışmaları yapılmaktadır.

Rus sosyal-emperyalizmi Afganistan işgali ile teşhir olduğu için Polonya'ya açıktan müdahale yerine gizlice müdahalelerde bulundu.

Emperyalizmin kendi içindeki ekonomik bunalımı derinleştikçe, bundan kurtulmak için bunalımın yükünü emekçilere, özellikle ucuz iş gücünün bulunduğu ülkelerin emekçilere yüklemeye yolunu seçiyorlar. Bunalımdan kurtulma çareleri işsizliği daha da artırmakta, millî zulmü yoğunlaştırmakta, bu da emperyalist ülkelerde özellikle işsizleri, göçmenleri yarı-proleterleri ve yine işçileri harekete kolayca geçirmektedir. Ekonomik bunalımın kaçınılmaz sonucu siyasi bunalım da derinleştiği ve zaman zaman siyasi çatışmaların üst biçimi olan silahlı çatışmalar günümüzde, dünya halkları açısından tehlikeli boyutlara varmıştır.

ABD emperyalizminin ve Rus sosyal-emperyalizminin rekabet dalaşma ve hegemonya mücadelesinin düğümlediği üç stratejik nokta Orta-Doğu, Avrupa, Uzak Asya'dır. Bugün çatışmaların, müdahalelerin, askeri manevra ve tehditlerin kol gezdiği Orta-Doğu ve Avrupa'dır. Uzun zamandan beri çıban başı olan Polonya olaylarını, kendi emperyalist rekabetleri için fırsat bilen ABD, Rus sosyal-emperyalizmine SS. 20 füzelerine karşılık, Avrupaya nükleer silahları yerleştirme gayreti içine girdi.

Avrupa'daki anti-nükleer hareketi karşısında telaşa kapılan ABD, bu hareketin önüne sed çekmek ve propaganda yapmak amacıyla Brejnev'e 18 Kasım günü silahların sınırlandırılması için çağrı yaptı.

Buna göre: 1- Batı Avrupa'daki orta menzilli nükleer silahlarla stratejik silahların azaltılması konusunda görüşmelerin başlatılması. 2- Avrupa'daki konvensiyonel kuvvetlerin azaltılması. 3- Ani ve tesadüfî hücum tehlikesinin küçültülmesini kapsıyordu. NATO'daki diğer ülkelerin bu konuda desteğini aldı.

Defalarca ABD emperyalizmi ve Rus sosyal-emperyalizmi barış görüşmeleri, silahsızlanma vs. üzerine görüştüler. Ancak bu görüşmelerin dünya halklarının gözünü boyamak, kendilerine karşı gelişen tepkileri yumuşatmak ve dolayısıyla her görüşme sonucunda ileriye doğru bir atılım daha yapmak şeklinde sonuçlanmıştır.

İki en büyük emperyalist devlet, dünya halklarının en azgın düşmanlarıdır. Onların Avrupa üzerindeki pazarlıkları ve

Orta-Doğu'nun zengin petrol yataklarına sahip olması, uğruna yapamayacakları iş, döndüremeyecekleri dolap oktur.

Sosyal-emperyalizmin Orta-Doğu'ya sızma, yayılma faaliyetleri, ABD'nin Orta-Doğu'daki hakimiyetine önemli ölçüde darbe vurmuştur. Carter Sovyetler karşısında pasif davranış ve yenilgi aldığı düşüncesinin Amerika kamuoyunda akılda olması, Reagan'ın başkanlığa geçmesine neden oldu. Reagan savaş kışkırtıcılığına daha da hızlandırdı. ABD'nin İran Devriminden yediği darbeler karşısında daha da saldırı anlaştı. Özellikle ABD'ye bağımlı ülkelerde Sovyetlerin istikrarsızlığı körükleyip mevcut ekonomik ve siyasi bunalımın kendi hesabına pay alma metodu ABD'nin güç durumunda almasına neden oluyordu.

ABD emperyalizminin, gerek kendisine bağımlı ülkelere bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini engellemesi, gerekse Rus sosyal-emperyalizmine karşı sağlam kaleler yaratması, politikasını yürütmeye çalışan Reagan'ın planları hep istediği gibi olmayabiliyor. Orta-Doğu'ya uzanmanın stratejik olarak noktasını teşkil eden, NATO'nun Güneydoğu kanadını oluşturan Türkiye'de gerçekleştirdiği darbeye belli ölçülerle başarı sağlanmıştır. Bir yanda öteden beri ABD'nin bir numaralı uşağı ve koçbaşı olan İsrail siyonistleriyle sıkı işbirliği ve el altından yardım ederken, diğer yandan İsrail saldırganlarıyla belli çelişmeleri olan Arap devletlerine de göz kırpmaktadır.

İsrail saldırganlarının 7 Temmuz'da Filistin kamplarını bombalamasını, Irak nükleer santralini bombalanmasını, Küba'ya ve son olarak da Golan Tepeleri'ni işgal etmesine ABD el altından desteklemektedir. Görünüşte ise karşı çıkmaktadır. Daha yakın geçmişte askeri anlaşmalar imzalandılar. ABD'nin açıktan desteklememesi ve hatta görünüşteki karşı çıkmalar, İsrail'in Golan Tepeleri'ni işgaline karşılık güya "askeri anlaşmayı bozarım" demesi onun sadece Rus sosyal-emperyalizminin yayılmaya ve etkinlik kurmaya çalıştığı, Arap ülkelerinden tecrit olmaması içindir.

Nitekim Suudi Arabistan'ın öne sürdüğü faht planını ABD destekledi.

ABD emperyalistleri uzun süreden beri Orta-Doğu'daki yayılmada İsrail siyonizmini dayanak olarak aldı. ABD Orta-Doğu'daki istikrarsızlığın, Rus sosyal-emperyalizmine yarar, kendisine ise zarar getireceğini özellikle son zamanlarda iyice farkına vardı. Bugün İsrail'in saldırganlığında şu veya bu ölçüde ABD'nin desteği varsa da bu destek, ABD'ni tecrit ve yalnız bıraktığı için, aşırı istikrarsızlığı körüklemeye varan tutum zorunlu olarak yerini zaman zaman tavır almaya bırakıyor.

Bugün Orta-Doğu'da ABD ve İsrail önemli ölçüde dünya kamuoyunda tecrit oldular.

Öncü birinci olarak Filistin halkının haklı ve kararlı mücadelesi dünyanın mazlum halklarından önemli destek sağladı.

İkincisi, İsrail'in ırkçı, şöven ve ilhakçı politikasının arkasında ABD'nin açık destek ve teşviki olması, bunun İsrail siyonistleri lehine önemli ölçüde kamuoyu oluşturmaları ve ABD'nin açık desteği ölçüsünde ABD'ye karşı da muhalefetin gelişmesi.

Batılı emperyalistlerin gerek İsrail'in saldırıları konusunda gerekse Filistin konusunda ABD'den farklı görüşler taşıması ve dördüncü olarak Rus sosyal-emperyalizminin ABD'nin ve İsrail'in tumunu yayılcı ve hegemonyacı mücadelesinde kullanıp, etkinlik artırma çabaları, ABD'yi bugün görüldüğü gibi Filistinlileri tanımaya iten neden olarak sayılabilir.

Bütün bu gelişmelerin ışığında Orta-Doğu'da Rus sosyal-emperyalizminin yayılmasını engellemek için "denge politikası" izlemeye çalışmaktadır.

ABD'nin "Parlak Yıldız Tatbikatı", askeri manevralar ve savaş kışkırtma faaliyetleri sürürken, Türkiye'nin NATO içinde stratejik konumundan doğan öneminden, ABD'nin Orta-Doğu'ya hakim olmada oynayacağı rol üzerinde durmakta ve Türkiye'deki orduya ABD'nin Rusya'ya karşı giriştiği, 3. emperyalist dünya savaşı karşı kullanmak ve güçlendirmek çabaları için, faşist cuntayı sık sık ziyaret etmektedirler.

Orta-Doğu'daki Rusya'nın aleti durumunda olan Libya ve

"kararlı" anti-emperyalist görünümüyle, sosyal-emperyalistlere hizmet etmektedirler. Libya Sovyetler'in kışkırtmasıyla Çad'a asker gönderdi. Ancak teşhir olduğu için Çad'dan askeri geri çekti.

15 aydan beri devam eden İran-İrak savaşının bugün iki ülkenin emekçileri üzerine bindirilen kamburdur. İran'daki feodal toprak ağaları, molalar ve milli burjuvazinin, sağın uzlaşmasıyla Beni Sadr'ı tasfiye ettikten sonra ülke içinde giriştiği barbarlık ve katliamlar bütün dünya halklarınca ibretle izlenmektedir.

Küçük burjuva teşkilatı olan Halkın Mücahitleri, i'nin orta burjuva Beni Sadr, komünistlerle ittifak kurmaya ikna edince şu anda yapısını pek iyi bilmediğimiz bir ulusal direniş konseyi oluşturulmuştur. Halkın Mücahitleri'nin ağırlıkta olduğu konsey 12 Maddelik bir platform yayınlamıştı. Bu konudaki gelişmeleri diğer yazımızda açıklamaya

Bugün emperyalizmin iç çelişkilerinin gittikçe keskinleşmesine tanık olmaktadır. Bir yandan emperyalizm ve halklar arasındaki çelişki, diğer yanda emperyalist kapitalist ülkelerde burjuvazi ve proletarya arasındaki çelişki, öte yandan da emperyalist tekellerin ve devletlerin kendi aralarındaki çelişkiler sertleşmektedir. Asya, Afrika ve Latin Amerika'da halkların emperyalizme ve uşaklarına karşı mücadelesi gelişmektedir. Emperyalizmin buhranları bu ülkeleri derinden etkilemekte, yüzde yüze varan enflasyonlar, toplumun önemli bir bölümünü oluşturan açık ve gizli işsizler, açlık, sefalet bu ülkelerin belirgin özellikleridir. Bu ülkelerin genelinde devrimci durum vardır. El Salvador, İran gibi ülkelerde de durum devrime son derece elverişlidir. Fakat UKH'nin içinde bulunduğu buhranlı durum, bu son derece elverişli şartlar karşısında üzücü bir tablo çizmektedir. Bu ülkelerde mücadeleler kendiliğindenci bir şekilde gelişmekte, güçlü komünist önderlikten yoksun sürmektedir. Bundan dolayı da bir büyük emperyalist güce karşı yönelen mücadeleyi diğer bir büyük emperyalist güç çok çabuk kontrolü altına alabilmektedir.

Emperyalist kapitalist ülkelerde, farklı düzeylerde de olsa emperyalist kapitalist sistemin yol arkadaşı kirizlerin ürünleri gözle görülmektedir. On milyonlarca sayılan işsizlik, artan hayat pahalılığı, kitleleri sokağa dökmekte, kitlesel mücadeleler yükselmektedir.

Emperyalizm pazar için mücadele demektir. Emperyalist büyük güçler dünyanın dört bir köşesinde pazar için dalaşmakta, komploplar hazırlamakta, askeri darbeler düzenlemekte, bölgesel savaşlar kışkırtmaktadır. Büyük emperyalist güçler, özellikle de iki en büyük emperyalist güç ABD ve Rus sosyal-emperyalistleri hızla silahlanmakta, nükleer ve atom başlıklı silahlarını dünyanın dört bir yanına yerleştirmektedirler. Özellikle 2. emperyalist paylaşım savaşının acılarını en fazla yaşayan Avrupa halkları silahlanmaya, emperyalist savaş hazırlıklarına karşı ayağa kalkmaktadırlar. Geçtiğimiz yılın Sonbahar'ında Avrupa'da yapılan emperyalist savaşlara karşı kitle gösterilerine yüzbinlerce kişi katıldı.

Gerek emperyalist savaşlara karşı yapılan gösterilerin gerekse, pahalılığa, işsizliğe karşı gelişen hareketlerin hiç biri M-L'in doğru önderliği altında yürütülmemektedir. Bu hareketlerin önemli bir bölümü reformistlerin, kendiliğindenci akımların kontrolünde kalmakta, belli bir bölümünün ise sosyalist maskeli emperyalist burjuvazinin bir kesiminin siyasi temsilcileri olan sosyal-demokratlar ele geçirmektedirler.

Yani, dünyaya bir göz attığımızda bugün devrim ve savaş etmenleri hızla gelişmektedir. Birçok ülkede devrim için elverişli şartlar mevcuttur. Ve hala devrimlerle emperyalist savaş önlemenin şartları vardır.

Fakat UKH'nin durumu bu ojektif şartlara uygunluk göstermemekte, subjektif etken ojektif etkenin çok çok gerisinde kalmaktadır. Bu durum bize burjuvazinin sözcülerinin söylediği gibi M-L'in eskidiğini göstermemekte, M-L'in bu durmadı çıkış yollarını göstermektedir. Bu anlamda tek tek ülkelerde komünistlerin önünde duran acil görev M-L'in silahlarıyla donanmak, örgütsel yapıların pekiştirmek, uluslararası alanda UKH'in ideolojik, siyasi ve örgütsel birliği için var güçleriyle çalışmaktır.

GELECEK EZİLEN HALKLARIN, GELECEK PROLETARYANINDIR !

FAŞİST CUNTA İŞÇİ SINIFINI AÇLIĞA MAHKÛM EDİYOR!

Halkımız üzerine kara bir bulut gibi çöken faşist cunta köhnemiş düzenin, ağırlaşan krizin bütün yükünü işçilerin, köylülerin ve dar gelirliilerin omuzlarına yıkıyor. İşçi sınıfımızın zorlu mücadelelerle kazandığı ekonomik, demokratik, sendikalar haklarını süngü zoruyla gaspeden emperyalizmin yeminli uşağı faşist cunta, bunlarla da yetinmeyerek her gün işçilerin kuru emeklerinin bir parçasını daha gaspetmektedir. İşsizliğin hızla arttığı, fiat artışlarının günlük hale geldiği ülkemizde işçiler iki yıldır aynı ücretlerle çalışmaktadır. Açıklanan yeni ücret zamları işçilerin yaşam seviyelerini yükseltmek bir yana, fiat artışlarını bile karşılayamamaktadır.

yüksek Hakemler Kurulu Başkanı 24 Aralık'ta işçi ücretlerine verilecek zam oranlarını açıkladı. Bu açıklamanın bir papağanın ötmesinden öte bir değeri yoktur. Çünkü, daha Aralık başında işçi ücretlerine ödenecek zam oranlarını T. Özal açıklamıştı. T. Özal'la YHK Başkanlığının verdiği rakamlar aynıydı. Böylece patron-hükümet ve faşist sendikacılar tarafından oluşturulan YHK'nun kukla bir teşkilat olduğu gün gibi açığa çıkmış oluyordu. Bu açıklamalara göre ; işçiler 1981 yılında % 15 ' 4000 TL. 1982 yılında ise % 25 brüt ücret zamı alacaklardır.

Artan hayat pahalılığı karşısında hiç bir değeri olmayan bu ücret zamları öyle düşük ki, bu kararı hakim sınıfların bozulanlığını yapan Milliyet, Tercüman, Günaydın, Cumhuriyet gibi gazeteler de savunacak gücü kendilerinde bulamamışlar ve "eleştirmiş"dir.

Ücretlere ödenen zamların değerinin ne olduğunu en basit şekilde görmek için, enflasyon oranlarına bakmak gerekir. 1980'de % 90 olan enflasyon oranı, 1981'de T. Özal'a % 45, diğer uzmanlara göre ise % 55'tir. Verilen ücret zamlarının brüt olduğu göz önüne alınırsa, bu zamların fiat artışlarının çok çok gerisinde kaldığı kolaylıkla görülür.

1981 yılı için verilen ücret zamlarının ne değer taşıdığını Cumhuriyet gazetesinin 20 Ocak tarihinde verdiği bir örnekle görelim.

"YHK'nun ilk yıl için belirlediği % 15 artı 4000 Lira'lık zam oranı ile , 10.000 Lira olan ücret, brüt 15.500 Lira'ya yükselecek. Şu anda Türkiye gazeteler sendikasına üye ve brüt 15.580 Lira olan işçinin eline 2027 Lira sigorta, 3297 Lira gelir vergisi, 62 Lira pul, 431 Lira mali denge vergisi ve 1415 Lira sendika aidatı çıkarıldığında net 9618 Lira geçiyor. YHK'nun belirlediği yeni ilke kararına göre, ilk yıl zamı olarak brüt 15.500 Lira alacak olan asgari ücretle çalışan işçi, bu örnekte de görüldüğü gibi 10.000 Lira'nın altında net ücret alacaktır."

1981 yılında temel ihtiyaç maddelerinin % 100'e varan fiat artışlarını da göz önüne alırsak, yalnız 1981 yılı içinde asgari ücretle çalışan bir işçinin alım gücünün % 30 ile % 50 arası düştüğü kolayca görülebilir. 1982 yılı için ödenen brüt % 25 ücret zaminında en iyimser tahminlere göre % 40 enflasyon karşısında işçilerin alım güçlerini, bırakalım yerinde saymak, daha da aza düşülecektir.

24 Ocak Kararları'nın en belirgin özelliklerinden biri olan çığ gibi büyüyen işsizlikte artan sefaletin tuzu biberi olmaktadır. Bugün Türkiye'de gerek devletin, gerekse özel sektörün yatırımları önemli ölçüde durmuş, bütün işletmeler hızla işçi ve personal sayısını azaltmaktadırlar.

Bütün bunlar emperyalizme bağımlı komprador-patron ve toprak ağalarının sadık uşağı faşist cuntanın ekonomiyi düz- lüğe çıkaracağız nutuklarının altında neler yattığını göster- geleridir. Faşist cunta, ABD emperyalistlerinin dikte ettirdi- ği Friedmann modeli ile, Türkiye'de 24 Ocak kararları ola- rak bilinen politikaları ile, krizin yükünü işçilerin, köylülerin dar gelirliilerin, memurun, esnafın sırtına yıkmaktadır. Fiat artışları, kredi politikası, vergi yasaları vb. leri bunların sırtı- na yüklenen kamburlardır.

1981'de milli gelirde % 4'lük artış sağlandığı açıklanmak- tadır. Peki; kim ne kadar bu artıştan pay almıştır? Bakıyo- ruz işçilerin, yoksul, orta halli köylülerin, memurların bira- kalım durumlarının düzelmesini, daha da yoksullaştıkları ortadır. Öyleyse milli gelirdeki % 4'lük fazlalık bir bütün ola- rak bir avuç kompradorun ve toprak ağasının cebine gir- miştir. Bunlar, emekçilerin yaşam seviyelerindeki düşmeyle vurgunlarına vurgun katmışlardır. Yani kısacası, daha da zenginleşmiş, en zor şartlarda çalışan emekçiler daha da yoksullaştırmıştır.

Bütün bunlar işçi sınıfı ve tüm emekçileri kurtaracak ola- nın şu veya bu emperyalist uşağı olmadığını, tek kurtarıcı- nın kendi kollarımız olduğunu bir kez daha göstermektedir. Bu yasalara, baskılara, zulme tek tek karşı çıkmak yetme- mektedir. İşçi sınıfının gücü örgütlülüğünden gelir. Bütün fabrikalarda, iş yerlerinde güçlerimizi birleştirelim. Sendika- larımıza sahip çıkalım. Örgütlenme hakkını savunalım. İlle- gal demokratik sendika kuralım. Ortak isteklerimizi, ortak mücadeleyle dile getirelim ki, görsünler gücümüzün neler ya- rattığını.

İşçi Arkadaş; Bu köhnemiş zulüm düzeninde zincirimiz- den başka kaybedeceğimiz bir şey yoktur. Oysa kazanacağımız kos koca bir dünya vardır. Bu bilinçle saflarımızı sıklaştı- ralım, atılalım engin mücadele denizine. Daha nice şanlı mücadele günleri var önümüzde.

